

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการวิจัยความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงานตามแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านม่วง อำเภอสังขม จังหวัดหนองคาย ผู้วิจัยได้ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อประกอบการศึกษา ดังนี้

1. แนวคิดเกี่ยวกับการกระจายอำนาจ
2. แนวคิดเกี่ยวกับการปกครองท้องถิ่น
3. แนวคิดเกี่ยวกับความคิดเห็น
4. องค์การบริหารส่วนตำบล
5. องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านม่วง
6. แผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบล
7. แผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านม่วง
8. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
9. กรอบแนวคิดในคิดในการวิจัย

แนวคิดเกี่ยวกับการกระจายอำนาจ

1. ความหมายของการกระจายอำนาจ

ได้มีนักวิชาการได้ให้ความหมายของการกระจายอำนาจ ไว้ดังนี้

โกวิทย์ พวงงาม (2546 ก : 28 – 29) ได้ให้ความหมายของ การกระจายอำนาจไว้ว่า หมายถึง การโอนกิจการบริการสาธารณะบางเรื่องจากรัฐหรือองค์การปกครองส่วนกลางไปให้ชุมชนซึ่งตั้งอยู่ในท้องถิ่นต่างๆ ของประเทศ หรือหน่วยงานบางหน่วยงานรับผิดชอบจัดทำอย่างเป็นอิสระจากส่วนกลาง

ศิรินารถ บัวสอน (2548 : 29) ได้ให้ความหมายของ การกระจายอำนาจไว้ว่า เป็นวิธีการที่รัฐมอบอำนาจบางอย่างให้แก่องค์กรอื่น เพื่อจัดทำบริการสาธารณะบางประการด้วยตนเอง โดยมีอำนาจอิสระตามสมควร ไม่ต้องขึ้นอยู่กับบัญชา

ของราชการบริหารส่วนกลางหรืออีกนัยหนึ่งก็คือ ราชการบริหารส่วนกลางมอบอำนาจหน้าที่บางประการในการปกครองให้แก่องค์กรปกครองท้องถิ่น ซึ่งมีได้เป็นส่วนหนึ่งของ ราชการบริหารส่วนกลางรับไปดำเนินการเอง หลักการนี้เป็นการลดอำนาจของราชการบริหารส่วนกลางในการปกครองท้องถิ่นลง เพราะมีการมอบอำนาจบางส่วนให้องค์กรปกครองท้องถิ่น อันประกอบไปด้วยผู้ได้รับเลือกตั้งจากประชาชนให้เข้าบริหารงานท้องถิ่นด้วยตนเอง ราชการบริหารส่วนกลางจะไม่เข้าไปอำนวยความสะดวกหรือบังคับบัญชาโดยตรง แต่จะทำหน้าที่ในการควบคุมและกำกับดูแลเท่านั้น

เดเนียล วิท (Daniel Wit 1961 : 2 ; อ้างถึงใน ตระกูล มีชัย. 2538 : 1-3) กล่าวว่า หน่วยการปกครองท้องถิ่นที่แท้จริงนั้นได้แก่ หน่วยระดับรองที่รัฐได้กระจายอำนาจให้ทั้งในการบริหารและการกำหนดนโยบาย

จากความหมายของการกระจายอำนาจดังกล่าวข้างต้น สรุปได้ว่า การกระจายอำนาจ หมายถึง การกระทำหรือวิธีการที่รัฐบาลหรือองค์การปกครองส่วนกลางได้มอบอำนาจบางส่วนให้แก่องค์กรปกครองหรือสถาบันของรัฐ จัดทำกิจการหรือการบริการสาธารณะบางเรื่องในเขตของแต่ละท้องถิ่นหรือโอนภารกิจบริการสาธารณะบางกิจการจากรัฐบาลไปให้หน่วยงานบางหน่วยงานรับผิดชอบ จัดทำอย่างเป็นอิสระจากส่วนกลาง โดยส่วนกลางคอยควบคุมมิให้ออกนอกเขตที่กฎหมายกำหนด

2. วัตถุประสงค์ของการกระจายอำนาจ

ได้มีนักวิชาการได้กล่าวถึงวัตถุประสงค์ของการกระจายอำนาจ ไว้ดังนี้
ปรีชญา เวสารัชช์ (2538 : 30) ให้ความเห็นว่าการกระจายอำนาจต้องเป็นไปเพื่อวัตถุประสงค์ 3 ประการ คือ

1. ประสิทธิภาพของหน่วยราชการในการบริหาร การจัดการ และให้บริการแก่ประชาชน

2. ประสิทธิภาพของการทำงาน

3. ช่วยพัฒนาบรรยากาศการทำงานของข้าราชการและพนักงานให้มีความกระตือรือร้นมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์

เพื่อบรรลุวัตถุประสงค์ทั้ง 3 ประการ การกระจายอำนาจควรเป็นไปภายใต้หลักการต่อไปนี้

1. ให้มีการกระจายอำนาจ วินิจฉัย สั่งการ และการบริหารลงไปยังหน่วย

ซึ่งรับผิดชอบบริการใกล้ชิดประชาชนให้มากที่สุด

2. ผู้รับมอบอำนาจต้องมีความพร้อมในการรับหน้าที่ ความรับผิดชอบ และอำนาจที่มากขึ้น โดยผู้กระจายอำนาจต้องให้ความสนับสนุนอย่างเพียงพอ
3. ต้องสร้างดุลยภาพระหว่างหน้าที่ความรับผิดชอบกับอำนาจหน้าที่ที่เพิ่มขึ้น
4. การกระจายอำนาจต้องเป็นไปเพื่อบรรลุวัตถุประสงค์ในด้าน ประสิทธิภาพ ประสิทธิผล และบรรยากาศของการทำงานและก่อประโยชน์ต่อประชาชน และสังคมโดยส่วนรวม
5. การกระจายอำนาจต้องเป็นไปโดยมีเป้าหมายชัดเจนที่ประเมินได้ และ ต้องมีการเตรียมขั้นตอนให้เป็นระบบเพียงพอก่อนดำเนินการ

3. หลักการกระจายอำนาจ

ได้มีนักวิชาการได้กล่าวถึงหลักการกระจายอำนาจ ไว้ดังนี้

โกวิท พวงงาม (2550 : 37-38) กล่าวถึง หลักการกระจายอำนาจไว้ดังนี้

1. มีการแยกร่างหน่วยงานออกไปเป็นองค์การนิติบุคคลอิสระจากองค์การของราชการบริหารส่วนกลาง ยี่มีนิติบุคคลแยกออกไปมากขึ้นเท่าใดก็นับว่ามีการกระจายอำนาจมากขึ้นเท่านั้น นิติบุคคลเหล่านี้เป็นนิติบุคคลในกฎหมายมหาชนที่มีงบประมาณและเจ้าหน้าที่ของตนเองก็มีความอิสระในการจัดทำบริการสาธารณะที่ได้รับมอบหมาย โดยไม่ต้องขอรับคำสั่งจากราชการบริหารส่วนกลาง ราชการบริหารส่วนกลางเพียงแต่คอยควบคุมดูแลให้ปฏิบัติหน้าที่ โดยถูกต้องเท่านั้น
2. มีการเลือกตั้ง โดยเฉพาะอย่างยิ่งการกระจายอำนาจปกครองให้แก่ท้องถิ่นองค์กรของราชการบริหารส่วนท้องถิ่นย่อมประกอบด้วยเจ้าหน้าที่ซึ่งได้รับเลือกตั้งจากรายกรในท้องถิ่นทั้งหมดหรือบางส่วน โดยเฉพาะองค์กรสำหรับเป็นที่ประชุมปรึกษากิจการ ทั้งนี้เพื่อให้ราษฎรในท้องถิ่นได้เข้ามามีส่วนในการปกครองท้องถิ่น ถ้าไม่มีการเลือกตั้งเลยก็ไม่นับว่ามีการกระจายอำนาจปกครองให้แก่ท้องถิ่นอย่างแท้จริง การเลือกตั้งถือว่าเป็นสาระสำคัญของหลักการกระจายอำนาจปกครองทางพื้นที่ ส่วนการกระจายอำนาจตามกิจการให้แก่องค์กรนั้น การเลือกตั้งไม่ถือว่าเป็นหลักสำคัญเหมือนกับการกระจายอำนาจให้แก่ท้องถิ่น

3. องค์การตามหลักการกระจายอำนาจมีความอิสระที่จะดำเนินกิจการตามอำนาจหน้าที่ได้เอง โดยไม่ต้องรับคำสั่งหรืออยู่ได้บังคับบัญชาตามลำดับชั้นของราชการบริหารส่วนกลาง มีอำนาจวินิจฉัยสั่งการและดำเนินกิจการได้ด้วยงบประมาณและด้วยเจ้าหน้าที่ของตนเอง ซึ่งไม่ใช่เจ้าหน้าที่ของราชการบริหารส่วนกลาง ถ้าองค์การใดไม่มีความอิสระเช่นนี้ หรือมีแต่เพียงหน้าที่เสนอขอแนะนำและให้คำปรึกษาแก่ราชการบริหารส่วนกลางหรือราชการบริหารส่วนภูมิภาคเท่านั้น ก็ไม่ถือว่าเป็นการกระจายอำนาจปกครองอย่างแท้จริง

สมคิด เลิศไพฑูรย์ (2550 : 28-29) กล่าวถึง หลักการกระจายอำนาจไว้ดังนี้

1. มีการแยกหน่วยงานออกไปเป็นองค์การนิติบุคคลอิสระจากองค์การของราชการบริหารส่วนกลาง

2. มีการเลือกตั้ง ซึ่งได้รับเลือกตั้งจากราษฎรในท้องถิ่นทั้งหมดหรือบางส่วน

3. มีความอิสระที่จะดำเนินกิจการตามอำนาจหน้าที่ได้เอง โดยไม่ต้องรับคำสั่งของราชการบริหารส่วนกลาง

กองวิชาการและแผนงาน กรมการปกครอง (2547 : 15) กล่าวถึง หลักการกระจายอำนาจไว้ดังนี้

1. มีความเป็นนิติบุคคล กล่าวได้ว่าการกระจายอำนาจปกครองนั้นจะต้องมีองค์กรเป็น นิติบุคคลต่างหากจากองค์กรของรัฐบาลกลาง การมีองค์กรเป็นนิติบุคคลต่างหากนี้ก็เพื่อประโยชน์ในการปฏิบัติหน้าที่ของตน องค์กรเหล่านี้จะต้องมีงบประมาณทรัพย์สิน หนี้สิน และเจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานเป็นของตนเอง

2. มีอำนาจในการบริหารงาน ความมีอิสระในการปฏิบัติหน้าที่เป็นหลักการที่สำคัญประการหนึ่งของการกระจายอำนาจปกครอง เพราะหากองค์กรนั้นมีอำนาจอิสระในการปฏิบัติหน้าที่จะต้องรอคำสั่งจากรัฐบาลกลางอยู่เสมอ องค์กรเช่นนี้ก็จะมีความไม่ผิดไปจากหน่วยการปกครองส่วนภูมิภาค ซึ่งมีฐานะเป็นตัวแทนรัฐบาลกลางที่ประจำอยู่ในภูมิภาคต่าง ๆ ทั่วประเทศ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจะต้องมีอำนาจอิสระในการปฏิบัติภารกิจของตนเองตลอดจนมีอิสระพอสมควรในการกำหนดนโยบายหรือการตัดสินใจในการแก้ปัญหาต่าง ๆ ได้ แต่มีข้อสังเกตว่า อำนาจอิสระขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจะต้องมีพอสมควร ไม่มากจนเกินไปจนทำให้เกิดความกระทบกระเทือนต่อเอกภาพและอธิปไตยของประเทศ หรือ

กล่าวอีกนัยหนึ่งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมิใช่เป็นสถาบันการเมืองที่มีอำนาจอธิปไตย เป็นของตนเอง หากแต่ควรมีอำนาจหน้าที่ตามกฎหมายกำหนดให้และมีองค์กรที่จำเป็น สำหรับเจ้าหน้าที่ทางด้านนิติบัญญัติและบริหารกิจกรรมอันเป็นหน้าที่ของตนเองนั้น

3. ประชาชนในท้องถิ่นมีส่วนร่วมในการเลือกผู้บริหารและเจ้าหน้าที่นิติบัญญัติซึ่งการมีส่วนร่วมในการปกครองตนเองในท้องถิ่นของประชาชนนั้นอาจจะทำได้หลายระดับแล้วแต่ความสามารถและความสนใจของประชาชนในท้องถิ่นเฉพาะการไปใช้สิทธิออกเสียงเลือกตั้งตัวแทนของตนเข้าไปปฏิบัติหน้าที่ในตำแหน่งต่าง ๆ ขององค์กรปกครองท้องถิ่นเท่านั้น แต่บางคนอาจมีความสนใจที่จะเข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรมการปกครองท้องถิ่นมากกว่านั้นถึงกับสมัครเข้ารับเลือกตั้งเป็นตัวแทนของประชาชนเพื่อให้ได้มีโอกาสเข้ามามีบทบาทในการดำเนินกิจกรรมอันเป็นหน้าที่ขององค์กรปกครองท้องถิ่นด้วยตนเองก็อาจจะทำได้

4. มิ่งบประมาณของตนเอง องค์กรปกครองท้องถิ่นต้องมีอำนาจในการจัดเก็บรายได้ด้วยตนเองรวมถึงการมีอำนาจในการบริหารงบประมาณที่ได้มานั้นด้วย การให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีอำนาจในการจัดเก็บและบริหารรายได้ด้วยตนเองนี้เป็นการมอบอำนาจการตัดสินใจให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทั้งหมดตั้งแต่การวางแผนปฏิบัติงาน การจัดเก็บรายได้ การบริหาร และการบริการประชาชนในเขตพื้นที่รับผิดชอบ

สรุปได้ว่า การกระจายอำนาจ มีปัจจัยประกอบด้วย 4 องค์ประกอบ คือ การมีความเป็นนิติบุคคล การมีอำนาจอิสระในการบริหารงาน การมีส่วนร่วมของประชาชนในท้องถิ่น และมีงบประมาณเป็นของตนเอง ทั้งนี้เพื่อให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีความคล่องตัวในการปฏิบัติงานและสามารถดำเนินกิจกรรมเพื่อตอบสนองความต้องการของประชาชนได้อย่างถูกต้อง

4. ความสำคัญของการกระจายอำนาจ

ได้มีนักวิชาการให้ความสำคัญของการกระจายอำนาจ ไว้ดังนี้

ลิขิต ชีรวะดิน (2548 : 267) อธิบายว่า การกระจายอำนาจการปกครองมีความสำคัญในทางการเมือง เศรษฐกิจ และสังคมเป็นอย่างยิ่ง แบ่งออกเป็น 2 ประการ คือ

1. การกระจายอำนาจเป็นรากแก้วของระบบการปกครองแบบประชาธิปไตย ทั้งนี้เพราะประชาธิปไตยต้องประกอบด้วย โครงสร้างเมืองบนระดับชาติและ โครงสร้างฐาน

คือระดับท้องถิ่น การเน้นแต่การพัฒนาโครงสร้างเมืองบนระดับชาติ เช่น รัฐธรรมนูญ
 สภานิติบัญญัติ การเลือกตั้ง ฯลฯ โดยไม่ได้คำนึงถึงพื้นฐานเบื้องล่างซึ่งได้แก่ ความตื่นตัว
 ทางการเมือง ความสามารถและโอกาสในการปกครองตนเองในรูปแบบของการปกครอง
 ท้องถิ่นอย่างแท้จริงหรือการกระจายอำนาจไปในระดับต่ำ คือ รากแก้วซึ่งเป็นฐานเสริม
 สำคัญยิ่งของการพัฒนาระบบการเมืองการปกครองในระบบประชาธิปไตย ความล้มเหลว
 ของระบบประชาธิปไตยในประเทศไทยมีหลายองค์ประกอบแต่องค์ประกอบสำคัญยิ่งขอ
 วนหนึ่งก็คือ การขาดพื้นที่ในท้องถิ่น

2. การกระจายอำนาจยังมีความสำคัญอย่างยิ่งในทางเศรษฐกิจและสังคมใน
 แ่งของการพัฒนาชนบท การพัฒนาชนบทกำลังเป็นนโยบายที่เน้นหนักและมีการรณรงค์กัน
 มาก แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ห้าก็มีโครงการพัฒนาชนบทอยู่ด้วย
 การพัฒนาชนบท เหตุผลจากทางปรัชญาการปกครองในแง่การกระจายรายได้เป็นอย่างดี
 ธรรมมากขึ้น การพัฒนาชนบทที่จะให้สัมฤทธิ์ผลนั้น จำเป็นต้องมีความคิดริเริ่มช่วยตนเอง
 จากท้องถิ่น และต้องเปิดโอกาสให้คนในท้องถิ่นนั้น ๆ มีส่วนร่วมแรงกัน และลักษณะ
 ดังกล่าวจะเกิดขึ้นได้ต้องอาศัยโครงสร้างการปกครองตนเองในลักษณะที่มีความอิสระ
 พอสมควร ซึ่งจะเกิดขึ้นได้ก็ด้วยการกระจายอำนาจอย่างแท้จริงเท่านั้น ถ้าหากไม่มีการ
 กระจายอำนาจให้ปกครองตนเองอย่างมีอิสระ การพัฒนาชนบทก็จะเป็นในลักษณะหีบยื่น
 ยัดใส่หรือกึ่งหีบยื่นยัดใส่ซึ่งมีผลตามมาก็คือ อาจสร้างความคาดหวังว่าทุกปีจะมี
 “ลาภลอย” ลักษณะดังกล่าวแทนที่จะเป็นผลดีต่อท้องถิ่น กลับสร้างความเหลื่อมล้ำการจ้อ
 ราษฎร์บังหลวงหรือการพัฒนาจิตใจแบบพึ่งพาไม่ยอมช่วยตนเอง อันเป็นผลในทางลบกับ
 ระบบประชาธิปไตย ดังนั้น การกระจายอำนาจยังไม่เป็นเพียงแต่เป็นการปูพื้นฐานการ
 พัฒนาระบบประชาธิปไตยเท่านั้นแต่ยังมีความจำเป็นสำหรับการพัฒนาชุมชน ซึ่งมี
 ความสำคัญในทางเศรษฐกิจและทางสังคมในแง่สร้างรายได้ ความเจริญในด้านต่าง ๆ ใน
 ท้องถิ่น

สรุปได้ว่า การกระจายอำนาจ มีความสำคัญเพราะเป็นการส่งเสริมการ
 ปกครองตามระบอบประชาธิปไตย และเป็นการเปิดโอกาสให้ประชาชนได้มีส่วนร่วมใน
 การปกครอง ทำให้สามารถปฏิบัติงานตอบสนองความต้องการของประชาชนได้ และเป็น
 การเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการแก้ปัญหาเพราะถือว่าประชาชนเป็นผู้รู้ปัญหา
 ที่สุด อันจะนำไปสู่การพัฒนาระบอบประชาธิปไตยอย่างยั่งยืนตลอดไป

แนวคิดเกี่ยวกับการปกครองท้องถิ่น

1. ความหมายของการปกครองท้องถิ่น

นักวิชาการได้ให้ความหมายของการปกครองไว้ ดังนี้

วุฒิสาร คั่นไชย (2547 : 1) ให้ความหมายของการปกครองท้องถิ่นไว้ว่า หมายถึง การปกครองที่รัฐบาลกลางหรือส่วนกลางได้กระจายอำนาจไปให้หน่วยการปกครองท้องถิ่น ซึ่งเป็นองค์กรที่มีสิทธิ์ตามกฎหมาย มีพื้นที่ และประชากรเป็นของตนเอง ประการสำคัญองค์กรดังกล่าวจะต้องมีอำนาจอิสระในการปฏิบัติอย่างเหมาะสม

นครินทร์ เมฆไตรรัตน์ (2547 : 22) ให้ความหมายของการปกครองท้องถิ่นไว้ว่า หมายถึง การปกครองซึ่งราชการส่วนกลางได้มอบอำนาจในการปกครองและบริหารกิจการงานให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในขอบเขตอำนาจหน้าที่และพื้นที่ของตนที่กำหนดไว้ตามกฎหมายโดยมีความเป็นอิสระตามสมควร ไม่ต้องอยู่ในบังคับบัญชาของราชการส่วนกลาง ราชการส่วนกลางเป็นเพียงหน่วยคอยกำกับดูแลให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นดำเนินกิจการไปด้วยความเรียบร้อย

โกวิท พวงงาม และอลงกรณ์ อรรถแสง (2547 : 7) ให้ความหมายของการปกครองท้องถิ่น หมายถึง องค์กรที่ทำหน้าที่บริหารงานในแต่ละท้องถิ่น มีผู้แทนที่ได้รับเลือกตั้งจากประชาชนในท้องถิ่นเป็นผู้รับผิดชอบต่อการบริหารอย่างอิสระในเขตพื้นที่ที่กำหนด มีอำนาจในการบริหารการเงินและการคลังและกำหนดนโยบายของตนเองรวมทั้งหน้าที่ดำเนินกิจกรรมภายในกรอบที่กฎหมายบัญญัติไว้เพื่อประโยชน์ของรัฐและของประชาชนในท้องถิ่น โดยองค์กรดังกล่าวในกรณีประเทศไทยได้แก่ องค์การบริหารส่วนจังหวัด , เทศบาล , องค์การบริหารส่วนตำบล , พัทธา และกรุงเทพมหานคร เป็นต้น

เอ็นไซโคลพีเดีย บริแทนนิกา (Encyclopedia Britannica. 1987 : 98-101 ; อ้างถึงใน พรชัย เทพปัญญา และคณะ. 2527 : 1) ให้ความหมายของการปกครองท้องถิ่น หมายถึง อำนาจหน้าที่ ที่จะกำหนดและการบริหารกิจการภายในเขตพื้นที่ที่กำหนด และขนาดพื้นที่ที่วางน้อมอยู่ภายในประเทศและมีขนาดเล็กกว่าประเทศ

วิลเลียม วี ฮอลโลเวย์ (William V. Holloway. 1986 : 206 ; อ้างถึงใน ปธาน สุวรรณมงคล. 2547 : 1-2) ให้ความหมายของการปกครองท้องถิ่น หมายถึง องค์กรที่มีอาณาเขตแน่นอนมีประชากรตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดไว้ มีอำนาจการปกครอง

ตนเองมีการบริหารการคลังของตนเอง และมีสภาท้องถิ่นที่สมาชิกมาจากการเลือกตั้งจากประชาชน

สรุป ได้ว่าการปกครองท้องถิ่นเป็นองค์กรหนึ่งที่มีพื้นที่อาณาเขตและประชากรเป็นของตนเอง โดยมีอำนาจอิสระในการปกครองตนเอง เป็นองค์กรที่มีอำนาจในการกำหนดนโยบาย งบประมาณ เพื่อบริหารกิจการตามอำนาจหน้าที่ของหน่วยองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการปกครองตนเองในระดับท้องถิ่น โดยผ่านตัวแทนที่มาจากการเลือกตั้ง

2. วัตถุประสงค์ของการปกครองท้องถิ่น

ได้มีนักวิชาการได้กล่าวถึงวัตถุประสงค์ของการปกครองท้องถิ่น ไว้ดังนี้

โกวิทช์ พวงงาม (2546 ข : 24-25) การปกครองท้องถิ่นมีวัตถุประสงค์ที่สำคัญ 3 ประการ อธิบายว่า

1. การปกครองท้องถิ่นเป็นการแบ่งเบาระยะของรัฐบาล ในด้านการเงิน บุคลากร ตลอดจนระยะเวลาที่ใช้ดำเนินการให้บริการชุมชน และทำให้เกิดความประหยัด เนื่องจากหน่วยการปกครองท้องถิ่นนั้น ๆ จะมีเงินงบประมาณ สามารถหารายได้ให้กับท้องถิ่น ทำให้ประหยัดเงินงบประมาณของรัฐบาลที่จะต้องจ่ายให้กับท้องถิ่นเป็นจำนวนมาก และแม้จะมีการจัดสรรเงินงบประมาณจากรัฐบาล ไปให้บ้างแต่ก็มีเงื่อนไขที่กำหนดไว้ อย่างรอบคอบ

2. การปกครองท้องถิ่นเป็นการตอบสนองความต้องการของประชาชนในท้องถิ่นอย่างแท้จริง เพราะความต้องการของประชาชนในแต่ละท้องถิ่นย่อมมีความแตกต่างกัน การรอรับบริการจากรัฐบาลเพียงฝ่ายเดียว อาจไม่ตรงกับความต้องการที่แท้จริงและมักมีความล่าช้า หน่วยการปกครองท้องถิ่นที่มีประชาชนเป็นผู้บริหารย่อมจะสามารถตอบสนองความต้องการได้อย่างแท้จริง

3. เพื่อให้หน่วยการปกครองท้องถิ่นเป็นสถาบันที่ให้การศึกษารอบคอบประชาชน โดยการปกครองท้องถิ่นดังกล่าวได้เปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการปกครองตนเอง ทั้งในบทบาทของฝ่ายบริหารหรือฝ่ายนิติบัญญัติ การปฏิบัติหน้าที่ในหลากหลายบทบาท มีส่วนในการส่งเสริมการเรียนรู้ถึงกระบวนการปกครองระบอบประชาธิปไตยระดับชาติได้เป็นอย่างดี

3. ลักษณะสำคัญของการปกครองท้องถิ่น

การปกครองท้องถิ่นมีลักษณะสำคัญหลายประการ ได้มีนักวิชาการกล่าวไว้ดังนี้ นครินทร์ เมฆไตรรัตน์ (2547 : 23-26) จำแนกลักษณะสำคัญของการปกครองท้องถิ่น คือ เป็นองค์กรที่จัดตั้งขึ้นโดยกฎหมายจากส่วนกลาง มีสถานะเป็นนิติบุคคลตามกฎหมาย มีขอบเขตการปกครองที่แน่นอนและมีคณะผู้แทนที่ได้รับเลือกตั้งจากประชาชน ในท้องถิ่นนั้นเป็นผู้รับผิดชอบต่อการบริหารงานอย่างเป็นอิสระ และมีอำนาจอิสระในด้านการคลัง เช่น การจัดเก็บภาษีและหารายได้อื่น ๆ ตามที่กฎหมายกำหนดและจัดทำงบประมาณของตนเอง รวมทั้งมีอำนาจอิสระในการกำหนดนโยบาย และมีการบริหารงานของตนเอง ไม่ต้องขอคำสั่งจากราชการบริหารส่วนกลาง ซึ่งองค์กรปกครองท้องถิ่นที่จัดตั้งขึ้น จะมีบุคลากรของตนเองบริหารงานภายในท้องถิ่น เป็นพนักงานของท้องถิ่นที่ได้รับเงินเดือนจากงบประมาณของท้องถิ่นเอง

ปธาน สุวรรณมงคล (2547 : 4-5) ได้กล่าวถึง ลักษณะสำคัญของการปกครองท้องถิ่น ดังนี้

1. เป็นนิติบุคคล นิติบุคคลเป็นสิ่งที่เกิดขึ้นโดยอำนาจของกฎหมาย การเป็นนิติบุคคลจึงเป็นการแสดงถึงฐานะทางกฎหมาย สำหรับการปกครองท้องถิ่นถือเป็นนิติบุคคลในกฎหมายมหาชน โดยมีกฎหมายจัดตั้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นขึ้นมาเพื่อทำหน้าที่ตามที่ระบุไว้ในกฎหมายนั้น ๆ และสามารถก่อกำหนดระบอบทางกฎหมาย เช่น ทำสัญญา การก่อหนี้ เป็นต้น
2. มีอำนาจหน้าที่เฉพาะ จะมีการดำเนินงานตามที่กฎหมายบัญญัติไว้ เป็นกาลเฉพาะให้เป็นหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นรูปแบบนั้น ๆ ซึ่งอาจจะเป็นการระบุน้ำที่ไว้โดยชัดเจน หรืออาจเป็นการระบุให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสามารถริเริ่มทำกิจการใด ๆ ที่ไม่มีกฎหมายบัญญัติห้ามไว้ ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับกฎหมายของแต่ละประเภท
3. ผู้บริหารมาจากการเลือกตั้ง โดยทั่วไปสมาชิกสภาท้องถิ่น และผู้บริหารหรือคณะผู้บริหารท้องถิ่นจะมาจากการเลือกตั้งจากประชาชน โดยสมาชิกสภาท้องถิ่นจะมาจากการเลือกตั้งโดยตรงจากประชาชน ส่วนผู้บริหาร หรือคณะผู้บริหารท้องถิ่นอาจมาจากการเลือกตั้งโดยตรงจากประชาชน หรืออาจมาจากการเลือกตั้งทางอ้อม โดยสภาเป็นผู้เลือกผู้บริหาร หรือคณะบริหารท้องถิ่นก็ได้ตามที่กฎหมายกำหนด

4. ประชาชนมีส่วนร่วมในการปกครองตนเอง การมีส่วนร่วมของ

ประชาชนในการปกครองตนเองตามเจตนารมณ์ของประชาชนในท้องถิ่นเป็นเรื่องที่สำคัญ ทั้งนี้ประชาชนสามารถมีส่วนร่วมทางการเมืองทั้งโดยตรงและโดยอ้อม เช่น การไปใช้สิทธิลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง การสมัครรับเลือกตั้ง การริเริ่มกฎหมาย การถอดถอนสมาชิกสภาท้องถิ่น หรือผู้บริหารท้องถิ่นที่ประพฤติไม่เหมาะสมที่จะดำรงตำแหน่งต่อไป การให้ข้อคิดเห็นข้อเสนอแนะต่อผู้บริหารหรือคณะผู้บริหาร หรือสมาชิกสภาท้องถิ่น ในท้องถิ่นใดที่ประชาชนมีส่วนร่วมทางการเมืองอย่างเข้มแข็ง จะทำให้การบริหารขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนั้นเป็นเพื่อประโยชน์ของส่วนรวมมากขึ้นและมีความโปร่งใสในการทำงาน ตลอดจนได้รับการสนับสนุนจากประชาชนอย่างเข้มแข็ง

5. มีความเป็นอิสระในการบริหารงานอย่างเพียงพอ สาธารณูปโภคหนึ่งของการปกครองท้องถิ่น คือ ต้องมีความเป็นอิสระในการบริหารงานอย่างเพียงพอ เพื่อให้สามารถดำเนินงานในขอบเขตหน้าที่ที่กำหนดไว้ในกฎหมายอย่างมีประสิทธิภาพ บรรลุตามนโยบายและเป้าหมายที่กำหนด ความเป็นอิสระในการบริหารงานในที่นี้หมายถึงอำนาจในการตัดสินใจดำเนินการในหน้าที่ ที่ได้รับมอบหมายตามกฎหมาย โดยที่รัฐบาลกลางควรมีหน้าที่เพียงสนับสนุน ส่งเสริมและกำกับดูแลองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มากกว่าการควบคุมอย่างใกล้ชิด

6. มีการจัดหารายได้และใช้จ่ายรายได้โดยอิสระตามสมควร การปกครองท้องถิ่นที่จะบังเกิดผลดีต่อท้องถิ่น โดยส่วนรวม ต้องมีอำนาจในการจัดหารายได้ภายในท้องถิ่นของตนอย่างเพียงพอต่อการบริหารงาน กล่าวคือมีแหล่งรายได้ที่ท้องถิ่นสามารถจัดเก็บเองได้นอกเหนือจากรายได้ของท้องถิ่น เพื่อแก้ไขปัญหาและสนองความต้องการของประชาชนในท้องถิ่น

7. มีการกำกับดูแลจากรัฐ การปกครองท้องถิ่นถือเป็นส่วนย่อยส่วนหนึ่งของรัฐ และจัดตั้งโดยรัฐมีกฎหมายรองรับ มีองค์กรที่เป็นอิสระเด็ดขาดจากรัฐ ดังนั้นการกำกับดูแลจึงเป็นรูปแบบความสัมพันธ์ระหว่างรัฐกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่จำเป็น เพื่อให้การใช้อำนาจของคณะผู้บริหารท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น เป็นไปเพื่อประโยชน์ของประชาชนในท้องถิ่นและประเทศชาติโดยรวมอย่างแท้จริง ทั้งนี้ การกำกับดูแลของรัฐต้องกระทำที่จำเป็นและต้องไม่ขัดกับหลักความเป็นอิสระในการปกครองตนเองตามเจตนารมณ์ของประชาชน

โกวิทช์ พวงงาม และอลงกรณ์ อรรถแสง (2547 : 7) ได้กล่าวถึง ลักษณะสำคัญของการปกครองท้องถิ่น ดังนี้

1. เป็นองค์กรในชุมชนที่มีขอบเขตพื้นที่ปกครองที่กำหนดไว้แน่นอน
2. มีสถานภาพเป็นนิติบุคคล ซึ่งจัดตั้งขึ้นโดยกฎหมาย หรือกฎหมายรับรองสถานะความเป็นท้องถิ่น
3. มีอิสระในการดำเนินกิจการและสามารถใช้ดุลยพินิจของตนเองในการวินิจฉัยและกำหนดนโยบายภายใต้การควบคุมของรัฐ
4. มีการจัดองค์กรเป็น 2 ฝ่าย คือ ฝ่ายผู้บริหารท้องถิ่น และฝ่ายสภาท้องถิ่น หรือจัดในรูปแบบอื่น
5. ประชาชนมีส่วนร่วมในการปกครองท้องถิ่น โดยการเลือกตั้งคณะผู้บริหาร และสมาชิกสภาท้องถิ่น การมีส่วนร่วมในการดำเนินกิจกรรมและติดตามตรวจสอบการทำงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

สรุป ได้ว่าลักษณะการปกครองท้องถิ่น ประกอบด้วย การเป็นองค์กรในชุมชนที่จัดตั้งขึ้นโดยกฎหมายส่วนกลางมีขอบเขตพื้นที่ปกครองที่กำหนดไว้แน่นอน มีสถานภาพเป็นนิติบุคคล จัดตั้งขึ้นโดยกฎหมาย มีอิสระในการดำเนินกิจกรรมทั้งในด้านการคลัง การจัดเก็บภาษี การหารายได้ตามที่กฎหมายกำหนด การจัดทำงบประมาณด้วยตนเอง รวมถึงการกำหนดนโยบายภายใต้การควบคุมของรัฐ และมีการแบ่งองค์กรเป็น 2 ฝ่าย ได้แก่ ฝ่ายผู้บริหารท้องถิ่นและฝ่ายสภาท้องถิ่น โดยประชาชนในท้องถิ่นมีส่วนร่วมในการปกครองตั้งแต่ขั้นตอนการเลือกตั้งคณะผู้แทน ซึ่งประกอบด้วยคณะผู้บริหาร และสมาชิกสภาท้องถิ่น รวมถึงการมีส่วนร่วมในการดำเนินกิจกรรม และติดตามตรวจสอบการทำงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

4. เกณฑ์การจัดตั้งองค์กรการปกครองท้องถิ่น

ได้มีนักวิชาการได้ให้ความหมายของการกระจายอำนาจ ไว้ดังนี้

โกวิทช์ พวงงาม (2550 : 21) ได้กล่าวถึงการจัดตั้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นขึ้นอยู่กับปัจจัยหลายประการ โดยการพิจารณาให้มีเกณฑ์ทั่วไป ดังนี้

1. เกณฑ์จำนวนประชากร โดยทั่วไปจะมีเกณฑ์ขั้นต่ำของจำนวนประชากรที่จะจัดตั้งการปกครองท้องถิ่นแต่ละรูปแบบขึ้นมา ซึ่งจะไม่มีการกำหนดไว้ตายตัวว่า ต้องมี

ประชากรมีพื้นที่เท่าไร ขึ้นอยู่กับแต่ละประเทศที่จะกำหนดโดยยึดหลักว่า การปกครองท้องถิ่นรูปแบบที่จะจัดตั้งขึ้นมา ควรจะมีขีดความสามารถในการให้บริการได้ทั่วถึงและมีคุณภาพ ได้มาตรฐานแก่ประชาชนในท้องถิ่นนั้น

2. เกณฑ์ลักษณะพื้นที่ เช่นเดียวกับจำนวนประชากร ถ้าเป็นชุมชนเมืองจะเป็นพื้นที่ที่มีความเจริญทางเศรษฐกิจ มีประชากรอาศัยอยู่เป็นจำนวนมากและหนาแน่น มักจะมีการจัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีโครงสร้างองค์กรที่มีการจำแนกแจกแจงสูง และหรือมีการจัดโครงสร้างแบบสองชั้น เช่นในเขตนครหลวง มักมีองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นขนาดใหญ่เข้ามารับผิดชอบในภาพรวม และมีองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นระดับรองลงไปรับผิดชอบเขตพื้นที่ย่อย ๆ สำหรับในพื้นที่ชนบทที่ประชาชนอาศัยอยู่กระจัดกระจาย การจัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจะไม่มีควมสลับซับซ้อนมาก และมักจะมีโครงสร้างแบบชั้นเดียว

3. เกณฑ์รายได้ เป็นเกณฑ์ที่มีความสำคัญเพราะจะเกี่ยวข้องกับอำนาจหน้าที่ ความเป็นอิสระในการปกครองตนเอง และความสามารถในการให้บริการแก่ประชาชนในเขตพื้นที่รับผิดชอบด้วย ซึ่งรายได้ของท้องถิ่นที่จัดเก็บได้เองควรเป็นรายได้หลักของท้องถิ่นและมีจำนวนเพียงพอที่จะนำมาใช้ในการบริหารงานท้องถิ่น โดยที่พึ่งพิงเงินอุดหนุนจากรัฐบาลกลางน้อยที่สุด

4. เจตนาารมณ์และความเห็นของประชาชน เป็นเครื่องบ่งบอกถึงความพร้อมในส่วนหนึ่งของประชาชนที่จะมีส่วนร่วมทางการเมืองระดับท้องถิ่น โดยการจัดตั้ง หรือการเปลี่ยนแปลงฐานะขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ควรได้รับความเห็นชอบจากประชาชนในท้องถิ่นด้วยทั้งนี้เป็นไปตามหลักความเป็นอิสระในการปกครองตนเองของประชาชนในท้องถิ่น

5. รูปแบบของการปกครองท้องถิ่นของไทย

ได้มีนักวิชาการได้กล่าวถึงรูปแบบของการปกครองท้องถิ่นของไทย ไว้ดังนี้

นครินทร์ เมฆไตรรัตน์ (2547 : 41) ได้กำหนดรูปแบบการปกครองท้องถิ่นไทยไว้ดังนี้

1. รูปแบบทั่วไป ได้แก่ องค์การบริหารส่วนจังหวัด (อบจ.), เทศบาล และ องค์การบริหารส่วนตำบล (อบต.) ซึ่งพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการ

กระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542 ได้บัญญัติให้องค์การบริหารส่วนจังหวัดเป็นหน่วยการปกครองส่วนท้องถิ่นขนาดใหญ่ที่มีพื้นที่ครอบคลุมเทศบาล และองค์การบริหารส่วนตำบลในแต่ละจังหวัด โดยองค์การบริหารส่วนจังหวัดนี้จะมีอำนาจหน้าที่ในการจัดทำแผนพัฒนาจังหวัด ประสานงาน ให้ความร่วมมือและสนับสนุนหน่วยการปกครองส่วนท้องถิ่นขนาดเล็ก ตลอดทั้งดำเนินการในกิจการที่หน่วยการปกครองส่วนท้องถิ่นขนาดเล็กไม่สามารถทำได้ เพราะกิจการดังกล่าว เป็นกิจการที่ครอบคลุมพื้นที่กว้าง เป็นกิจการที่ต้องการความเป็นเอกภาพและเป็นเรื่องที่เกิดขึ้นจากความสามารถของหน่วยการปกครองส่วนท้องถิ่นขนาดเล็กจะกระทำได้ ในส่วนของเทศบาลและองค์การบริหารส่วนตำบล ซึ่งเป็นหน่วยการปกครองส่วนท้องถิ่นขนาดเล็ก ก็มีอำนาจหน้าที่ในการให้บริการสาธารณะต่างๆ ภายในเขตรับผิดชอบของตนเอง

2. รูปแบบพิเศษ ได้แก่ กรุงเทพมหานคร (กทม.) และเมืองพัทยาซึ่งตามพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542 ได้บัญญัติให้กรุงเทพมหานครมีฐานะเป็นหน่วยการปกครองส่วนท้องถิ่นขนาดใหญ่มีอำนาจหน้าที่เทียบเท่ากับองค์การบริหารส่วนจังหวัดร่วมกับเทศบาล ในขณะที่เมืองพัทยามีฐานะเป็นหน่วยการปกครองส่วนท้องถิ่นขนาดเล็กที่มีพื้นที่อยู่ในเขตองค์การบริหารส่วนจังหวัด อำนาจหน้าที่ของเมืองพัทยาจึงเทียบเท่ากับเทศบาลและองค์การบริหารส่วนตำบล ส่วนโครงสร้างการจัดชั้นภายในขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นไทย ได้มีความพยายามที่จะจัดชั้นให้เป็นระบบ 2 ชั้น (Two Tier) กล่าวคือ การทำให้องค์การบริหารส่วนจังหวัด (อบจ.) เป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นระดับบน (Upper Tier) จัดทำภารกิจในโครงการขนาดใหญ่ครอบคลุมทั้งจังหวัด และภารกิจที่ระดับล่างทำไม่ได้ กับหน่วยการปกครองส่วนท้องถิ่นขนาดเล็กในระดับล่าง (Lower Tier) ได้แก่ เทศบาลและองค์การบริหารส่วนตำบล (อบต.) จัดทำภารกิจให้บริการสาธารณะภายในพื้นที่ของตนเอง

สรุปได้ว่า การปกครองท้องถิ่น เป็นองค์กรที่จัดตั้งขึ้นโดยกฎหมาย จากส่วนกลาง เป็นนิติบุคคลมีอาณาเขตที่แน่นอน มีอิสระในการบริหารงาน โดยอยู่ในการกำกับดูแลจากรัฐ โดยให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการปกครองตนเองและการจัดตั้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พิจารณาจากเกณฑ์ จำนวนประชากร ลักษณะพื้นที่ รายได้ และเจตนารมณ์และความเห็นของประชาชน เป็นต้น

แนวคิดเกี่ยวกับความคิดเห็น

1. ความหมายของความคิดเห็น

ได้มีนักวิชาการ ได้ให้ความหมายของความคิดเห็น ไว้ดังนี้

ราชบัณฑิตยสถาน (2532 : 246) ได้บัญญัติคำว่าความคิดเห็นซึ่งตรงกับคำว่า Opinion ในภาษาอังกฤษไว้ว่า หมายถึง

1. ข้อพิจารณาเห็นว่าเป็นจริงจากการใช้ปัญญาความคิดประกอบ ถึงแม้จะไม่ได้อาศัยหลักฐานพิสูจน์ยืนยันได้เสมอไปก็ตาม
2. ทศนะหรือประมาณการเกี่ยวกับเนื้อหาหรือประเด็นใดประเด็นหนึ่ง
3. คำแถลงที่ยอมรับนับถือว่าเป็นผู้เชี่ยวชาญในหัวข้อปัญหาที่มีผู้นำมาขอปรึกษา คำว่า ความคิดเห็นมีความหมายใกล้เคียงกับคำว่า เจตคติ ซึ่งมีคำอธิบายไว้ว่า แนวโน้มที่บุคคลได้รับมาหรือเรียนรู้มา และกลายเป็นแบบอย่างในการแสดงปฏิกิริยา สันนิษฐาน หรือเป็นปฏิบัติต่อบางสิ่งบางอย่าง หรือต่อบุคคลบางคน

จำรอง เงินดี (2534 : 2) ได้ให้ความหมายของความคิดเห็นว่า เป็นความรู้สึกของบุคคลที่มีต่อสิ่งใดในลักษณะที่ไม่ลึกซึ้งเหมือนทัศนคติ ความคิดเห็นนั้นอาจกล่าวได้ว่าเป็นการแสดงออกของทัศนคติก็ได้ สังเกตและวัดได้จากคน แต่มีส่วนที่แตกต่างไปจากทัศนคตินั้นเจ้าตัวอาจจะตระหนักหรือไม่ตระหนักก็ได้

บุญเรียง ขจรศิลป์ (2534 : 78) ได้ให้ความหมายของความคิดเห็นว่า การแสดงออกทางวาจาของเจตคติการที่บุคคลกล่าวว่าเขามีความเชื่อ หรือความรู้สึกอย่างไรเป็นการแสดงความคิดเห็นของบุคคล ดังนั้นการวัดความคิดเห็นของบุคคลนั้นเป็นสิ่งที่เป็นไปได้

กู๊ด (Good. 1973 : 339) ได้ให้ความหมายของความคิดเห็นว่า คือ ความเชื่อ การตัดสินใจ ความรู้สึกประทับใจที่ไม่ได้มาจากการพิสูจน์หรือชี้แจงน้ำหนักความถูกต้องหรือไม่

เบส (Best. 1977 : 169) ได้ให้ความหมายของความคิดเห็นว่า คือ การแสดงออกในด้านความเชื่อและความรู้สึกของแต่ละบุคคล โดยการพูดที่นำไปสู่การคาดคะเน หรือการแปลผลในพฤติกรรมหรือเหตุการณ์

ไอซ์แซก (Isaak, 1981 : 203) ได้ให้ความหมายของความคิดเห็นว่า คือ การแสดงออกทางคำพูดหรือคำตอบ ที่บุคคลได้แสดงออกต่อสถานการณ์ใดสถานการณ์หนึ่ง โดยเฉพาะจากคำถามที่ได้รับทั่ว ๆ ไป ซึ่งปกติแล้วความคิดเห็นต่างจากเจตคติ คือ ความคิดเห็นจะเกี่ยวกับเรื่องใดเรื่องหนึ่ง โดยเฉพาะแต่เจตคติจะเป็นเรื่องทั่วไป มีความหมายกว้างกว่า

สรุป ได้ว่า ความคิดเห็นเป็นการแสดงออกถึงความรู้สึก ทักษะคติ ความเชื่อ และค่านิยมของแต่ละบุคคลที่มีต่อบุคคล สิ่งของ เรื่องราว หรือสถานการณ์ต่าง ๆ ที่ประสบในสังคม โดยมีพื้นฐานมาจากภูมิหลังทางสังคม ความรู้ ประสบการณ์ และสภาพแวดล้อมต่าง ๆ ของบุคคลนั้น ๆ โดยไม่มีกฎเกณฑ์ตายตัว

2. ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความคิดเห็น

ได้มีนักวิชาการ ได้กล่าวถึงปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความคิดเห็น ไว้ดังนี้

การแสดงความคิดเห็นเป็นเรื่องของแต่ละบุคคล ซึ่งความคิดเห็นของแต่ละคนต่อเรื่องใดเรื่องหนึ่งแม้เป็นเรื่องเดียวกัน ไม่จำเป็นต้องเหมือนกันเสมอไปและอาจแตกต่างกันออกไป ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับปัจจัยพื้นฐานของแต่ละบุคคลที่ได้รับมาจนมีอิทธิพลต่อการแสดงความคิดเห็น ได้มีนักวิชาการได้เสนอปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความคิดเห็น ดังนี้

จำเรียง ภาวจิตร (2536 : 248-249) ได้เสนอปัจจัยที่ก่อให้เกิดความคิดเห็นว่าขึ้นอยู่กับกลุ่มทางสังคมในหลายประการ คือ

1. ภูมิหลังทางสังคม หมายถึง กลุ่มคนที่มีภูมิหลังที่แตกต่างกัน โดยทั่วไป จะมีความคิดเห็นที่แตกต่างกันไปด้วย เช่น ความคิดเห็นระหว่างผู้เยาว์กับผู้สูงอายุ ชาวเมืองกับชาวชนบท เป็นต้น
2. กลุ่มอ้างอิง หมายถึง การที่คนเราจะคบหาสมาคมกับใคร หรือกระทำการใดสิ่งหนึ่งให้แก่ผู้ใด หรือการกระทำค่านึงถึงอะไรบางอย่างร่วมกันหรืออ้างอิงได้ เช่น ประกอบอาชีพเดียวกัน การเป็นสมาชิกกลุ่ม หรือสมาคมเดียวกัน เป็นต้น สิ่งเหล่านี้ย่อมมีอิทธิพลต่อความเห็นของบุคคลเหล่านั้นด้วย
3. กลุ่มกระตือรือร้น หรือกลุ่มเฉื่อยชา หมายถึง การกระทำใดที่ก่อให้เกิดความกระตือรือร้นเป็นพิเศษอันจะก่อให้เกิดกลุ่มผลประโยชน์ขึ้นมาได้ ย่อมส่งผลต่อการจงใจให้บุคคลที่เป็นสมาชิกเหล่านั้นมีความคิดเห็นที่คล้อยตามได้ ไม่ว่าจะให้คล้อยตามในทาง

ที่เห็นด้วยหรือไม่เห็นด้วยก็ตามในทางตรงกันข้ามกลุ่มเชื้อชาที่จะไม่มีอิทธิพลต่อสมาชิกมากนัก

ออสแคมป์ (Oskamp, 1977 : 119-133) ได้เสนอปัจจัยที่ทำให้เกิดความคิดเห็น ดังนี้

1. ปัจจัยทางพันธุกรรมและร่างกาย (Genetic and Physiological Factors) เป็นปัจจัยตัวแรกที่ไม่ค่อยจะได้พูดถึงมากนัก โดยมีการศึกษาพบว่าปัจจัยด้านพันธุกรรมจะมีผลต่อระดับความก้าวร้าวของบุคคล ซึ่งจะมีผลต่อการศึกษา เจตคติ หรือความคิดเห็นของบุคคลนั้น ๆ ได้ ปัจจัยด้านร่างกาย เช่น อายุ ความเจ็บป่วย และผลกระทบจากการใช้ยาเสพติดจะมีผลต่อความคิดเห็นและเจตคติของบุคคล เช่น คนที่มีความคิดอนุรักษ์นิยมมักจะเป็นคนที่มีอายุมาก เป็นต้น
2. ประสบการณ์โดยตรงของบุคคล (Direct personal experience) คือบุคคลได้รับความรู้สึกและความคิดต่าง ๆ จากประสบการณ์โดยตรง เป็นการกระทำหรือพบเห็นต่อสิ่งต่าง ๆ โดยตนเอง ทำให้เกิดเจตคติหรือความคิดเห็นจากประสบการณ์ที่ตนเองได้รับ เช่น เด็กทารกที่แม่ได้ป้อนน้ำส้มคั้นให้ทานเขาจะมีความรู้สึกชอบ เนื่องจากน้ำส้มคั้นหวาน เย็น หอมชื่นใจ ทำให้เขามีความรู้สึกต่อน้ำส้มที่ได้อทานเป็นครั้งแรกเป็นประสบการณ์โดยตรงที่เขาได้รับ
3. อิทธิพลจากครอบครัว (Parental influence) เป็นปัจจัยที่บุคคลเมื่อเป็นเด็กจะได้รับอิทธิพลจากการอบรมเลี้ยงดูของพ่อแม่และครอบครัว ทั้งนี้เมื่อตอนเป็นเด็กเล็ก ๆ จะได้รับการอบรมสั่งสอนทั้งในด้านความคิด การตอบสนองความต้องการทางด้านร่างกายการให้รางวัลและการลงโทษ ซึ่งเด็กจะได้รับจากครอบครัวและจากประสบการณ์ที่ตนเองได้รับมา
4. เจตคติและความคิดเห็นของกลุ่ม (Group determinants of attitude) เป็นปัจจัยที่มีอิทธิพลอย่างมากต่อความคิดเห็นหรือเจตคติของแต่ละบุคคล เนื่องจากบุคคลจะต้องมีสังคมและอยู่ร่วมกันเป็นกลุ่ม ดังนั้น ความคิดเห็นและเจตคติต่าง ๆ จะได้รับการถ่ายทอดและมีแรงกดดันจากกลุ่ม ไม่ว่าจะเป็นเพื่อนในโรงเรียน กลุ่มอ้างอิงต่าง ๆ ซึ่งทำให้เกิดความคล้อยตามเป็นไปตามกลุ่มได้
5. สื่อมวลชน (Mass media) เป็นสื่อต่าง ๆ ที่บุคคลได้รับ สื่อเหล่านี้ไม่ว่าจะเป็นหนังสือพิมพ์ ภาพยนตร์ วิทยุ โทรทัศน์ จะมีผลทำให้บุคคลมีความคิดเห็นมีความรู้สึกต่าง ๆ เป็นไปตามข้อมูลข่าวสารที่ได้รับจากสื่อ

จากปัจจัยที่กล่าวมาข้างต้น สรุปได้ว่า ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความคิดเห็น ได้แก่ ปัจจัยส่วนบุคคล คือ ปัจจัยที่มีผลต่อความคิดเห็นของบุคคลโดยตรง เช่น เพศ อายุ รายได้ และปัจจัยสภาพแวดล้อม คือปัจจัยที่มีผลต่อความคิดเห็นของบุคคลโดยอ้อม เช่น สื่อมวลชน กลุ่มที่เกี่ยวข้อง และครอบครัว

3. การวัดความคิดเห็น

ได้มีนักวิชาการได้กล่าวถึงการวัดความคิดเห็น ไว้ดังนี้

เบสท์ (Best. 1977 : 171) กล่าวว่า การวัดความคิดเห็นโดยทั่ว ๆ ไป จะต้อง มีองค์ประกอบ 3 อย่างคือ บุคคลที่จะถูกวัด สิ่งเร้าและมีผลตอบสนองซึ่งจะออกมาใน ระดับสูงต่ำ มากน้อย วิธีวัดความคิดเห็นนั้น โดยมากจะใช้ตอบแบบสอบถามและการ สัมภาษณ์ โดยให้ผู้ที่จะตอบคำถามเลือกตอบแบบสอบถาม และผู้ถูกวัดจะเลือกตอบความ คิดเห็นของคนในเวลานั้น การใช้แบบสอบถามสำหรับวัดความคิดเห็นนั้นใช้การวัดแบบลิ เคิร์ท โดยเริ่มด้วยการรวบรวมหรือการเรียบเรียงข้อความที่เกี่ยวกับความคิดเห็นจะต้องระบุ ให้ผู้ตอบ ตอบว่าเห็นด้วยหรือไม่เห็นด้วยกับข้อความที่กำหนดให้ ซึ่งข้อความแต่ละ ข้อความจะมีความคิดเห็นเลือกตอบออกเป็น 5 ระดับ ได้แก่ เห็นด้วยอย่างยิ่ง เห็นด้วย ไม่แน่ใจ ไม่เห็นด้วย และไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง ส่วนการให้คะแนนขึ้นอยู่กับข้อความว่า เป็นไปในทางเดียวกัน (เชิงนิยมหรือไม่นิยม) เป็นข้อความเชิงบวก (Positive) หรือ ข้อความเชิงลบ (Negative)

มอร์แกน และคิง (Morgan & King. 1971 : 516 ; อ้างถึงใน

พนารัตน์ พ่วงบุญปลูก. 2542 : 18) ได้เสนอแนะว่าการที่จะให้ใครแสดงความคิดเห็นควร ถามกันต่อหน้า (Face to Face) ดีกว่าที่จะให้เขาต้องมาอ่านข้อความ หรือเขียนข้อความ ซึ่ง แสดงว่าทั้งสองคนเห็นการสัมภาษณ์ หรือการสอบถามจะดีกว่าการตอบแบบสอบถาม และถ้าใช้แบบสอบถามสำหรับวัดความคิดเห็นจะต้องระบุให้ผู้ตอบ ตอบว่าเห็นด้วย หรือไม่เห็นด้วยกับข้อความที่กำหนด

สรุป ได้ว่าการวัดความคิดเห็น หมายถึง การวัดระดับความรู้สึกนึกคิดของ บุคคลเพื่อให้ทราบระดับความคิดเห็นว่าอยู่ในระดับมาก ปานกลาง น้อย โดยใช้ แบบสอบถามหรือการสัมภาษณ์

องค์การบริหารส่วนตำบล

1. การจัดตั้งองค์การบริหารส่วนตำบล

ตามพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 มาตรา 43 กำหนดให้องค์การบริหารส่วนตำบลมีฐานะเป็นนิติบุคคลและเป็นราชการส่วนท้องถิ่น องค์การบริหารส่วนตำบล จึงเป็นหน่วยการปกครองที่เกิดขึ้นหลังสุดในประเทศไทยขณะนี้ อย่างไรก็ตามองค์การบริหารส่วนตำบล ได้มีการพัฒนามาจากการปกครองส่วนภูมิภาคในรูปของสภาตำบล โดยสามารถลำดับพัฒนาการได้ ดังนี้
(กรมการปกครอง. 2547 : 129-150)

ครั้งที่ 1 พ.ศ. 2499 สภาตำบลตามคำสั่งกระทรวงมหาดไทยที่ 22 / 2449 ลงวันที่ 8 มีนาคม พ.ศ. 2499 กำหนดให้มีสมาชิกสภาตำบลหมู่บ้านละ 2 คน มาจากการเลือกตั้งหรือแต่งตั้งและมีคณะกรรมการในตำบลผู้ใหญ่บ้านทุกคน ผู้ใหญ่บ้านทุกคน และราษฎรผู้ทรงคุณวุฒิไม่น้อยกว่า 2 คน ปฏิบัติงานในฐานะฝ่ายบริหาร

ครั้งที่ 2 พ.ศ. 2500 องค์การบริหารส่วนตำบลตามพระราชบัญญัติบริหารราชการส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2499 ลงวันที่ 17 มกราคม พ.ศ. 2500 การจัดตั้งองค์การบริหารส่วนตำบลกระทำได้ 2 วิธี คือ เมื่อกระทรวงมหาดไทยเห็นควรจัดตั้งขึ้น หรือราษฎรในท้องถิ่นจำนวนไม่ต่ำกว่าสามในสี่ของตำบล ร้องขอโดยความเห็นชอบของสภาจังหวัด และกำหนดให้องค์การบริหารส่วนตำบลเป็นนิติบุคคล

ครั้งที่ 3 พ.ศ. 2509 องค์การบริหารส่วนตำบล ตามพระราชบัญญัติบริหารราชการส่วนตำบล พ.ศ. 2509 โดยให้ยกเลิกสภาตำบลในปี พ.ศ. 2499 และจะใช้บังคับในตำบลใดให้กระทรวงมหาดไทยประกาศเป็นตำบลไป ให้กำนันเป็นประธานกรรมการสภาตำบล

ครั้งที่ 4 พ.ศ. 2515 ได้มีการแก้ไขปรับปรุงสภาตำบลโดยใช้ประกาศของคณะปฏิวัติฉบับที่ 326 ลงวันที่ 13 ธันวาคม 2515 โดยยกเลิกสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบลที่มีอยู่เดิมและจัดตั้งเป็นสภาตำบลรูปแบบใหม่ คือ คณะกรรมการสภาตำบล ซึ่งประกอบด้วยกรรมการโดยตำแหน่ง ได้แก่ กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน และแพทย์ประจำตำบล สำหรับกรรมการโดยการเลือกตั้งกำหนดให้หมู่บ้านละ 1 คน

ครั้งที่ 5 ได้มีการประกาศใช้พระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 โดยมีผลบังคับใช้เมื่อวันที่ 2 มีนาคม พ.ศ. 2538 มีสาระสำคัญดังนี้

(กรมการปกครอง. 2547 : 129 – 150)

1. ให้ยกเลิกประกาศคณะปฏิบัติฉบับที่ 326 ลงวันที่ 13 ธันวาคม 2515
2. ให้สภาตำบลมีฐานะเป็นนิติบุคคล
4. สภาตำบลซึ่งมีรายได้ไม่รวมเงินอุดหนุนในปีงบประมาณที่ล่วงมา

ติดต่อกัน 3 ปี เฉลี่ยไม่ต่ำกว่าปีละ 150,000 บาท ให้ยกฐานะเป็นองค์การบริหารส่วนตำบล มีฐานะเป็นนิติบุคคลและราชการส่วนท้องถิ่น

การประกาศใช้พระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 5) พ.ศ. 2546 ในสมัยรัฐบาล นายชวน หลีกภัย หลักกฎหมายมีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 2 มีนาคม พ.ศ. 2538 สภาตำบลทั่วประเทศ จำนวนหนึ่ง (617 แห่ง) จากจำนวนทั้งหมด 6,251 แห่ง มีฐานะเป็นนิติบุคคลตามกฎหมายและในปี พ.ศ. 2541 สภาตำบลทั่วประเทศยกฐานะเป็นองค์การบริหารส่วนตำบลทั้งหมดและประกาศกระทรวงมหาดไทยจัดตั้งองค์การบริหารส่วนตำบลประจำปี 2542 จำนวน 350 แห่ง รวมปัจจุบัน จำนวน 6,601 แห่ง

กระทรวงมหาดไทยได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา โดยได้แบ่งองค์การบริหารส่วนตำบลออกเป็น 5 ลำดับชั้น ซึ่งใช้เกณฑ์รายได้เป็นหลักเกณฑ์ที่สำคัญในการจัดลำดับชั้นขององค์การบริหารส่วนตำบล และองค์การบริหารส่วนตำบลแต่ละชั้นจะสามารถมีพนักงานส่วนตำบลในจำนวนที่แตกต่างกันตามรายได้และขนาดชั้นของแต่ละองค์การบริหารส่วนตำบล (กรมการปกครอง. 2547 : 19)

ตารางที่ 1 การแบ่งลำดับชั้นองค์การบริหารส่วนตำบล โดยใช้หลักเกณฑ์รายได้

รายได้	ลำดับชั้นของ อบต.
20 ล้านบาทขึ้นไป	1
12 – 20 ล้านบาท	2
6 – 12 ล้านบาท	3
3 – 6 ล้านบาท	4
ไม่เกิน 3 ล้านบาท	5

การแบ่งชั้นขององค์การบริหารส่วนตำบลโดยใช้หลักเกณฑ์ตามบัญชีรายได้อย่างเดียวกันมีข้อจำกัดคือ ไม่ได้สะท้อนถึงศักยภาพด้านอื่น ๆ ออกมา เช่น ด้านเศรษฐกิจ การปกครอง วัฒนธรรม การศึกษา และการบริหารจัดการ ซึ่งเป็นสิ่งที่ทำให้มองภาพขององค์การบริหารส่วนตำบลชัดเจนมากกว่าหลักเกณฑ์ในการใช้รายได้เพียงอย่างเดียวและเพื่อให้การบริหารจัดการองค์การบริหารส่วนตำบล เป็นไปตรงตามปัญหาและความต้องการจึงได้มีการปรับปรุงหลักเกณฑ์การจัดชั้นขององค์การบริหารส่วนตำบลใหม่โดยปัจจุบันนี้ คณะกรรมการกลางพนักงานส่วนตำบล ได้กำหนดขนาดองค์การบริหารส่วนตำบล ดังนี้

1. องค์การบริหารส่วนตำบล ชั้น 1 กำหนดให้เป็นองค์การบริหารส่วนตำบลขนาดใหญ่
2. องค์การบริหารส่วนตำบล ชั้น 2 และชั้น 3 กำหนดให้เป็นองค์การบริหารส่วนตำบลขนาดกลาง
3. องค์การบริหารส่วนตำบล ชั้น 4 และชั้น 5 กำหนดให้เป็นองค์การบริหารส่วนตำบลขนาดเล็ก

2. โครงสร้างองค์การบริหารส่วนตำบล

โครงสร้างองค์การบริหารส่วนตำบลปัจจุบัน ประกอบด้วยฝ่ายสภาองค์การบริหารส่วนตำบล นายกององค์การบริหารส่วนตำบล มีดังนี้ (กรมการปกครอง. 2547 : 20)

2.1 โครงสร้างสภาองค์การบริหารส่วนตำบล ประกอบด้วย สมาชิกหมู่บ้านละ 2 คน อบต.ใดมี 1 หมู่บ้าน ให้มีสมาชิก 6 คน อบต.ใดมี 2 หมู่บ้าน ให้มีสมาชิกหมู่บ้านละ 3 คน

อำนาจหน้าที่ของสภาองค์การบริหารส่วนตำบล

- 1) ให้ความเห็นชอบแผนพัฒนาตำบลเพื่อเป็นแนวทางในการบริหารกิจการขององค์การบริหารส่วนตำบล
- 2) พิจารณาและให้ความเห็นชอบร่างข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนตำบลร่างข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีและร่างข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติม
- 3) ควบคุมการปฏิบัติงานของคณะผู้บริหาร ให้เป็นไปตามนโยบายและแผนพัฒนาตำบล และกฎหมาย ระเบียบ และข้อบังคับของทางราชการ

การหมดสมาชิกภาพของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล

- 1) องค์การบริหารส่วนตำบลหมดวาระหรือยุบสภา
- 2) ตาย
- 3) ลาออกก่อนนายอำเภอ
- 4) มีส่วนได้เสียโดยตรงหรือโดยอ้อมในสัญญาขององค์การบริหารส่วนตำบลนั้น หรือกิจการที่ทำให้้องค์การบริหารส่วนตำบลนั้น
- 5) ขาดคุณสมบัติในการเป็นสมาชิก
- 6) ไม่อยู่ในหมู่บ้านที่ได้รับการเลือกตั้งติดต่อกัน 6 เดือน
- 7) ขาดประชุมสภาองค์การบริหารส่วนตำบลติดต่อกัน 3 ครั้ง โดยไม่มี

เหตุผลสมควร

- 8) สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลมีมติให้ออก เพราะทำตัวเสียหาย หรือ ทำให้ประชาชนเสียประโยชน์
- 9) ราษฎรผู้มีสิทธิเลือกตั้งลงคะแนนให้สมาชิกสภาหรือผู้บริหารออกจากตำแหน่งได้ ตามรัฐธรรมนูญมาตรา 286

2.2 นายกององค์การบริหารส่วนตำบล ประกอบด้วยนายกององค์การบริหารส่วนตำบล 1 คน และรองนายกององค์การบริหารส่วนตำบล 2 คน โดยประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งในเขตพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลเป็นผู้เลือกตั้งแล้วเสนอให้นายอำเภอแต่งตั้งอำนาจหน้าที่ของคณะผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบล

- 1) บริหารกิจการขององค์การบริหารส่วนตำบลให้เป็นไปตามมติข้อบัญญัติ และแผนพัฒนาตำบลและรับผิดชอบการบริหารกิจการขององค์การบริหารส่วนตำบลต่อสภาองค์การบริหารส่วนตำบล
- 2) จัดทำแผนพัฒนาตำบลและงบประมาณรายจ่ายประจำปีเพื่อเสนอให้สภาองค์การบริหารส่วนตำบล พิจารณาให้ความเห็นชอบ
- 3) รายงานผลการปฏิบัติงาน และการใช้จ่ายเงินให้สภาองค์การบริหารส่วนตำบลทราบอย่างน้อยปีละสองครั้ง
- 4) ปฏิบัติหน้าที่อื่น ๆ ตามที่ทางราชการมอบหมาย

คณะผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบลพ้นจากตำแหน่ง เมื่อ

- 1) ถึงคราวออกตามอายุของสภาองค์การบริหารส่วนตำบล
- 2) สภาองค์การบริหารส่วนตำบลมีมติให้พ้นจากตำแหน่งด้วยคะแนนไม่

น้อยกว่าสองในสามของจำนวนสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลที่มีอยู่

- 3) ความเป็นนายกองค์การบริหารส่วนตำบลสิ้นสุดลง
- 4) ลาออก
- 5) มีการยุบสภาองค์การบริหารส่วนตำบล
- 6) ผู้ว่าราชการจังหวัดสั่งให้คณะผู้บริหารพ้นจากตำแหน่ง
- 7) สภาองค์การบริหารส่วนตำบลมีมติไม่รับหลักการข้อบัญญัติ

งบประมาณ รายจ่ายประจำปีหรือร่างข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติม

- 8) สมาชิกภาพของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลสิ้นสุดลงพร้อมกัน
พนักงานส่วนตำบลและลูกจ้าง

โดยมีนายกองค์การบริหารส่วนตำบลเป็นผู้บังคับบัญชาพนักงานส่วนตำบล
และปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลเป็นผู้บังคับบัญชาพนักงานส่วนตำบลและลูกจ้างภายใน
องค์การบริหารส่วนตำบลปฏิบัติหน้าที่ในในฐานะข้าราชการประจำ

2.3 อำนาจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบล

พระราชบัญญัติสภาตำบล และองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537
แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 5) พ.ศ. 2546 ได้กำหนดอำนาจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วน
ตำบล ไว้ดังนี้

2.3.1 มีอำนาจหน้าที่ในการพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม

2.3.2 มีอำนาจหน้าที่ที่จะต้องทำในเขตองค์การบริหารส่วนตำบล

ดังต่อไปนี้

- 1) จัดให้มีและบำรุงรักษาทางน้ำและทางบก
- 2) รักษาความสะอาดของถนน ทางน้ำ ทางเดิน และที่สาธารณะ

รวมทั้งกำจัดมูลฝอยและสิ่งปฏิกูล

- 3) ป้องกันโรคและระงับโรคติดต่อ
- 4) ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย
- 5) ส่งเสริมการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

- 6) ส่งเสริมการพัฒนาสตรี เด็ก เยาวชน ผู้สูงอายุและผู้พิการ
- 7) คุ้มครอง ดูแล และบำรุงรักษาทรัพยากรธรรมชาติและ

สิ่งแวดล้อม

8) บำรุงรักษาสีลปะ จาริตประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่น และวัฒนธรรมอันดีของท้องถิ่น

9) ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่ทางราชการมอบหมาย

2.3.3 องค์การบริหารส่วนตำบลอาจจัดทำกิจกรรมในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลได้ดังต่อไปนี้

บริหารส่วนตำบลได้ดังต่อไปนี้

- 1) ให้มีน้ำเพื่ออุปโภค บริโภค และการเกษตร
- 2) ให้มีและบำรุงการไฟฟ้าหรือแสงสว่างโดยวิธีอื่น
- 3) ให้มีและบำรุงรักษาทางระบายน้ำ
- 4) ให้มีและบำรุงสถานที่ประชุม การกีฬา การพักผ่อนหย่อนใจ

และสวนสาธารณะ

- 5) ให้มีและส่งเสริมกลุ่มเกษตรกรและกิจการสหกรณ์
- 6) ส่งเสริมให้มีอุตสาหกรรมในครอบครัว
- 7) บำรุงและส่งเสริมการประกอบอาชีพของราษฎร
- 8) การควบคุมดูแล และรักษาทรัพย์สินอันเป็นสาธารณะสมบัติ

ของแผ่นดิน

- 9) หาผลประโยชน์จากทรัพย์สินขององค์การบริหารส่วนตำบล
- 10) ให้มีตลาด ท่าเทียบเรือ และท่าข้าม
- 11) กิจการเกี่ยวกับการพาณิชย์
- 12) การท่องเที่ยว
- 13) การผังเมือง

2.4 รายได้ขององค์การบริหารส่วนตำบล

เนื่องจากองค์การบริหารส่วนตำบล (อบต.) เป็นรูปแบบการปกครองท้องถิ่น ที่ต้องทำหน้าที่พัฒนาพื้นที่ในตำบลให้เจริญ ตามรายได้และงบประมาณในตำบล นอกจากนี้ยังมีอำนาจหน้าที่ในการจัดเก็บภาษีบำรุงท้องที่ ภาษีโรงเรือนและที่ดิน อากรฆ่าสัตว์และผลประโยชน์อื่นที่เกิดจากการฆ่าสัตว์ ซึ่งแต่เดิมองค์การบริหารส่วนจังหวัดจัดเก็บ

ให้ ดังนั้น จะเห็นได้ว่ารายได้ขององค์การบริหารส่วนตำบล มีหลายทาง ซึ่งแบ่งเป็นหมวดได้ดังนี้ (พ.ร.บ. สภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 5) พ.ศ. 2546)

2.4.1 ภาษีอากรและค่าธรรมเนียม

- 1) ภาษีบำรุงท้องที่
- 2) ภาษีโรงเรือนและที่ดิน
- 3) ภาษีป้าย
- 4) อากรฆ่าสัตว์ และผลประโยชน์อื่นอันเกิดจากสัตว์
- 5) ภาษีและค่าธรรมเนียมรถยนต์ล้อเลื่อน
- 6) ภาษีธุรกิจเฉพาะ
- 7) ค่าธรรมเนียมใบอนุญาตขายสุรา
- 8) ค่าธรรมเนียมใบอนุญาตเล่นการพนัน
- 9) อากรรังนกนางแอ่น
- 10) ค่าธรรมเนียมตามกฎหมายว่าด้วยน้ำบาดาล
- 11) อากรประทานบัตร ใบอนุญาตและอาชญาบัตรการประมง
- 12) ค่าภาคหลวงและค่าธรรมเนียมตามกฎหมายว่าด้วยป่าไม้
- 13) ค่าธรรมเนียมและจดทะเบียนสิทธิและนิติกรรมตามประมวล

กฎหมาย ที่ดิน

- 14) ค่าภาคหลวงปิโตรเลียมตามกฎหมายว่าด้วยปิโตรเลียม
- 15) ค่าภาคหลวงแร่ตามกฎหมายว่าด้วยแร่
- 16) เงินที่เก็บตามกฎหมายว่าด้วยอุทยานแห่งชาติ
- 17) ภาษีมูลค่าเพิ่ม
- 18) ค่าธรรมเนียม ค่าใบอนุญาต และค่าปรับ ตามที่กฎหมาย

กำหนด

2.4.2 เงินอุดหนุนรัฐบาล

2.4.3 รายได้ทรัพย์สินและรายได้ประเภทอื่นๆ

- 1) รายได้จากทรัพย์สินขององค์การบริหารส่วนตำบล
- 2) รายได้จากสาธารณูปโภคขององค์การบริหารส่วนตำบล
- 3) รายได้จากกิจการเกี่ยวกับการพาณิชย์ขององค์การบริหาร

ส่วนตำบล

- 4) เงินหรือทรัพย์สินอื่นที่มีผู้อุทิศให้
- 5) รายได้อื่นตามที่รัฐบาลหรือหน่วยงานของรัฐจัดสรรให้
- 6) รายได้อื่นตามที่จะมีกฎหมายให้เป็นขององค์การบริหาร

ส่วนตำบล

2.4.4 เงินกู้ โดยมีหลักการ ดังนี้

- 1) กู้จาก กระทรวง ทบวง กรม องค์การหรือนิติบุคคล
- 2) การกู้ตาม 4.1 กระทำได้เมื่อได้รับอนุญาตจากสภาองค์การบริหาร

บริหารส่วนตำบล

- 3) การกู้ต้องปฏิบัติตามระเบียบของกระทรวงมหาดไทย

2.5 แหล่งที่มาของรายได้ขององค์การบริหารส่วนตำบล

2.5.1 รายได้ที่องค์การบริหารส่วนตำบลจัดเก็บเองจากภาษีอากรต่างๆ

ได้แก่

- 1) ภาษีบำรุงท้องที่
- 2) ภาษีโรงเรือนและที่ดิน
- 3) ภาษีป้าย อากรการฆ่าสัตว์

2.5.2 รายได้ที่มีการจัดเก็บตามกฎหมายว่าด้วยภาษ่นั้น และให้องค์การบริหารส่วนตำบลได้รับทั้งจำนวน เมื่อมีการจัดเก็บในองค์การบริหารส่วนตำบล ได้แก่

- 1) เงินอากรตามกฎหมายว่าด้วยรังนกนางแอ่น
- 2) ค่าธรรมเนียมตามกฎหมายว่าด้วยน้ำบาดาล
- 3) เงินอากรประทานบัตรใบอนุญาตและอาชญาบัตรตามกฎหมาย

ว่าด้วยการประมง

- 4) ค่าภาคหลวงและค่าธรรมเนียมตามกฎหมายว่าด้วยป่าไม้
- 5) ค่าธรรมเนียมและจดทะเบียนสิทธิและนิติกรรมตามประมวล

กฎหมาย ที่ดิน

2.5.3 รายได้ที่ได้รับการจัดสรรให้เมื่อมีการจัดเก็บตามกฎหมายว่าด้วย

การนั้น

- 1) ภาษีและค่าธรรมเนียมรถยนต์และล้อเลื่อน

อาคารเมื่อจัดเก็บได้ในจังหวัด จัดสรรให้องค์การบริหารส่วนตำบล ตาม หลักเกณฑ์และวิธีการที่บัญญัติไว้กฎหมายว่าด้วยการนั้น (พ.ร.บ.การขนส่งทางบก พ.ร.บ.รถยนต์)

2) ค่าภาคหลวงแร่และค่าภาคหลวงปิโตรเลียม

เมื่อจัดเก็บได้ในองค์การบริหารส่วนตำบลใดให้จัดสรรให้องค์การบริหารส่วนตำบลตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดไว้ในกระทรวงมหาดไทย

3) เงินที่เก็บตามกฎหมายว่าด้วยอุทยานแห่งชาติ

เมื่อจัดเก็บได้ในองค์การบริหารส่วนตำบลใดให้แบ่งให้องค์การบริหารส่วนตำบลตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดไว้ในกระทรวงมหาดไทย

2.5.4 รายได้ที่องค์การบริหารส่วนตำบล ต้องออกข้อบัญญัติตำบลเพื่อจัดเก็บเพิ่มขึ้นตามกฎหมายนั้น เป็นรายได้ที่องค์การบริหารส่วนตำบล มีอำนาจออกข้อบัญญัติเพื่อเก็บภาษีอากรและค่าธรรมเนียมเพิ่มขึ้น อัตราที่เรียกเก็บตามบัญญัติของกฎหมายว่าด้วยการนั้น

2.6 รายจ่ายขององค์การบริหารส่วนตำบล

2.6.1 เงินเดือน

2.6.2 ค่าจ้าง

2.6.3 เงินค่าตอบแทนอื่นๆ

2.6.4 ค่าใช้สอย

2.6.5 ค่าวัสดุ

2.6.6 ค่าครุภัณฑ์

2.6.7 ค่าที่ดิน สิ่งก่อสร้าง

2.6.8 ค่าสาธารณูปโภค

2.6.9 เงินอุดหนุนหน่วยงานอื่น ๆ

2.6.10 รายจ่ายอื่นใดตามข้อผูกพัน หรือตามที่กฎหมายหรือระเบียบของกระทรวงมหาดไทยกำหนดไว้

2.7 การกำกับดูแลองค์การบริหารส่วนตำบล

ตามมาตรา 90 แห่งพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 5) พ.ศ. 2546

2.7.1 นายอำเภอกำกับดูแลการปฏิบัติงานขององค์การบริหารส่วนตำบลให้เป็นไปตามกฎหมาย

2.7.2 ผู้ว่าราชการจังหวัดมีอำนาจสั่งให้ยุบสภาองค์การบริหารส่วนตำบลได้หากมีการกระทำเป็นการฝ่าฝืนต่อความสงบเรียบร้อย หรือไม่ชอบด้วยกฎหมายของสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบล

2.7.3 ผู้ว่าราชการจังหวัดมีอำนาจสั่งให้ผู้บริหารทั้งคณะหรือบางคนพ้นจากตำแหน่งเมื่อเห็นว่ามีการกระทำฝ่าฝืนต่อความสงบเรียบร้อย หรือเป็นการกระทำที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย

องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านม่วง

องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านม่วง มีบริบทดังนี้ (แผนพัฒนาสามปี. 2550-2552 : 2550)

1. สภาพทั่วไปและข้อมูลพื้นฐานของตำบลบ้านม่วง

1.1 ที่ตั้ง ตำบลบ้านม่วง เป็นตำบลหนึ่งใน 5 ตำบล ของอำเภอสังขม จังหวัดหนองคาย ซึ่งอยู่ทางทิศตะวันตกของอำเภอสังขม จังหวัดหนองคาย องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านม่วง ตั้งอยู่หมู่ที่ 2 ตำบลบ้านม่วง อำเภอสังขม จังหวัดหนองคาย และอยู่ห่างจากตัวอำเภอสังขมประมาณ 18 กิโลเมตร ทิศทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 211 ซึ่งเป็นทางหลวงที่ติดต่อระหว่าง จังหวัดหนองคาย กับ อำเภอปากชม จังหวัดเลย และอยู่ห่างจากจังหวัดหนองคายประมาณ 112 กิโลเมตร แบ่งการปกครองออกเป็น 7 หมู่บ้าน มีอาณาเขตติดต่อดังนี้

ทิศเหนือ ติดกับแม่น้ำโขงตรงข้ามสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว

ทิศใต้ ติดกับเขตพื้นที่ตำบลนาจิว อำเภอสังขม จังหวัดหนองคาย

ทิศตะวันออก ติดกับเขตพื้นที่ตำบลสังขม อำเภอสังขม จังหวัดหนองคาย

ทิศตะวันตก ติดกับเขตพื้นที่ตำบลหาดคัมภีร์ อำเภอปากชม จังหวัดเลย

1.2 เนื้อที่ ตำบลบ้านม่วง อำเภอสังขม จังหวัดหนองคาย มีเนื้อที่

โดยประมาณ 72 ตารางกิโลเมตร หรือ ประมาณ 45,000 ไร่ และตั้งอยู่ในเขตพื้นที่ป่า

สวงแห่งชาติ กล่าวคือมีพื้นที่ถึง 80% เป็นภูเขา พื้นที่โดยส่วนใหญ่ของเขตตำบลบ้านม่วงอยู่ติดเลียบริมแม่น้ำโขง

1.3 ภูมิประเทศ ตำบลบ้านม่วงอยู่ในระดับความสูงจากน้ำทะเล ตั้งแต่ 200-600 เมตร สภาพภูมิประเทศในเขตพื้นที่รับผิดชอบขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านม่วงเป็นพื้นที่ราบสูง มีภูเขาและเป็นเขตป่าสวงแห่งชาติ โดยมีพื้นที่ภูเขาถึง 80% มีพื้นที่ราบลุ่มตามแม่น้ำลำห้วย 20 % ส่วนปริมาณน้ำฝนในเขตพื้นที่ มีการกระจายตัวอยู่ในเกณฑ์ดีมาก แต่มักจะขาดแคลนน้ำในช่วงฤดูแล้ง แหล่งน้ำตามธรรมชาติของตำบลบ้านม่วง โดยส่วนใหญ่จะเป็นแม่น้ำและลำห้วย ได้แก่ แม่น้ำโขง ห้วยนา ห้วยตาดเสริม ห้วยน้ำฮวย ห้วยม่วง ห้วยหนอง ห้วยค้อ ห้วยเชียงคา ห้วยหลวงซ้อน ห้วยตาด ห้วยไร่ ห้วยแก่งกล้า เป็นต้น แต่แหล่งน้ำเหล่านี้ เกษตรกรมักจะไม่ได้ใช้ประโยชน์ในด้านการเกษตรหรือถ้าใช้ก็จะเป็นส่วนน้อยมาก สาเหตุสำคัญเนื่องจากสภาพพื้นที่ไม่อำนวย เนื่องจากแหล่งน้ำเหล่านี้อยู่ต่ำกว่าระดับพื้นที่การเกษตรมากเกินไป ซึ่งจะเห็นได้จากพื้นที่ทำการเกษตรเป็นภูเขาสูง จึงทำให้การเพาะปลูกในเขตพื้นที่ตำบลบ้านม่วง จำเป็นต้องอาศัยน้ำฝนเป็นส่วนใหญ่ จำนวนหมู่บ้านมี 7 หมู่บ้าน ประชากร 3,231 คน ดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 จำนวนหมู่บ้านและประชากรในองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านม่วง อำเภอสังขามจังหวัดหนองคาย

หมู่ที่	ชื่อบ้าน	ครัวเรือนทั้งหมด	ประชากร		
			ชาย	หญิง	รวม
1.	บ้านตาดเสริม	127	272	282	554
2.	บ้านม่วง	260	604	540	1,144
3.	บ้านหนอง	73	163	144	307
4.	บ้านห้วยค้อ	80	165	178	343
5.	บ้านวังมน	132	259	237	496
6.	บ้านโนนสว่าง	61	132	130	262
7.	บ้านภูเขาทอง	33	58	67	125
รวม		766	1,653	1,578	3,231

สภาพทางเศรษฐกิจ

ราษฎรตำบลบ้านม่วงมีการประกอบอาชีพด้านต่าง ๆ ทั้งในด้าน การเกษตร และนอกภาคการเกษตร แต่ส่วนมากจะประกอบอาชีพเกษตรกรรมเป็นหลักถึง ร้อยละ 90 รองลงมา คือ อาชีพรับจ้าง การขายแรงงาน การค้าขาย ฯลฯ ในการประกอบ อาชีพการเกษตรมีการปลูกพืชที่สำคัญ คือ ข้าวนาปี (ข้าวเจ้า/ข้าวเหนียว) ข้าวโพด ยางพารา กัญชงน้ำวัวและมันสำปะหลัง เป็นต้น

การคมนาคม

ในด้านการคมนาคม ตำบลบ้านม่วงมีระบบการคมนาคมทั้งถนนลาดยาง ถนนคอนกรีตเสริมเหล็กและถนนลูกรังที่การเกษตร โดยมีถนนลาดยางเชื่อมต่อจาก อำเภอสังขาม ผ่านหมู่บ้านต่าง ๆ เช่น บ้านตาดเสริม บ้านม่วง บ้านภูเขาทอง บ้านหนอง บ้านห้วยค้อ และเชื่อมต่อกับอำเภอปากชม จังหวัดเลย ซึ่งการเดินทางจากตำบลบ้านม่วงไป อำเภอสังขาม จังหวัดหนองคาย มีระยะทางประมาณ 18 กิโลเมตร และจากตำบลบ้านม่วง ไปอำเภอปากชม จังหวัดเลย มีระยะทาง ประมาณ 40 กิโลเมตร ถนนสายนี้จะเป็นเส้นทาง ราบเรียบไปตามริมแม่น้ำโขงตลอดเส้นทาง และจะมีถนนลาดยางแยกเข้าตามหมู่บ้านอีกสอง หมู่บ้าน คือ หมู่ 5 บ้านวังมน ระยะทางประมาณ 3 กิโลเมตร และหมู่ 6 บ้านโนนสว่าง ระยะทางประมาณ 1 กิโลเมตร และในแต่ละหมู่บ้านจะมีถนนลูกรังที่การเกษตร เพื่อช่วยให้ เกษตรกรสามารถนำผลผลิตทางการเกษตรออกขายสู่ตลาดได้สะดวก แต่หมู่บ้านต่างๆ ภายในเขตพื้นที่ตำบลบ้านม่วง ยังมีความจำเป็นและต้องการปรับปรุง ซ่อมแซม หรือแก้ไข เส้นทางอีกเป็นจำนวนมาก เนื่องจากถนนที่เข้าสู่พื้นที่การเกษตรจะชำรุดเสียหายเป็นหลุมเป็น บ่ออยู่เสมอ โดยเฉพาะในช่วงฤดูฝน ทำให้ต้องเสียเงินงบประมาณจากหน่วยงานของทาง ราชการต่าง ๆ มาปรับปรุงซ่อมแซมเป็นประจำทุกปี

การโทรคมนาคม

1. ที่ทำการ ไปรษณีย์โทรเลข (ตำบล)	1	แห่ง
2. สถานีโทรคมนาคมอื่นๆ (โทรศัพท์)	2	แห่ง

การไฟฟ้า

1. เขตไฟฟ้าแรงต่ำ และ ไฟฟ้าส่องสว่างสาธารณะ ยังไม่ทั่วถึงอีกหลายจุดภายในหมู่บ้าน ที่มีความต้องการขยายเขตไฟฟ้าแรงต่ำ เพื่อเป็นการรองรับการขยายตัวของหมู่บ้านและแหล่งท่องเที่ยว โดยเฉพาะน้ำตกธารทิพย์ และอ่างปลาบึกเพื่อเป็นการรองรับการท่องเที่ยวในอนาคต

จุดเด่นของพื้นที่

1. ไม้ผลตำบลบ้านม่วง มีพื้นที่ที่เหมาะสมกับการปลูกพืชเศรษฐกิจหลายอย่าง เช่น ข้าว, ข้าวโพด, ยางพารา, ถั่วลิสง, ถั่ว, เงาะ, ลิ้นจี่, ลำไย, พุเรียน และผลไม้ต่าง ๆ
2. แหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติ คือ น้ำตกธารทิพย์ อ่างปลาบึก น้ำตกท่าลี่และเหมืองทองแดง โบราณ
3. มีจุดผ่อนปรนไทยลาว

แหล่งท่องเที่ยว สถานที่สำคัญ

น้ำตกธารทิพย์ ตั้งอยู่หมู่ที่ 1 บ้านตาตเสริม ตำบลบ้านม่วง
 จุดผ่อนปรนไทย-ลาว ตั้งอยู่หมู่ที่ 2 บ้านม่วง ตำบลบ้านม่วง
 อ่างปลาบึก ตั้งอยู่หมู่ที่ 3 บ้านหนอง ตำบลบ้านม่วง
 น้ำตกท่าลี่ ตั้งอยู่หมู่ที่ 5 บ้านวังมน ตำบลบ้านม่วง
 รูปปั้นพระอินทร์วัดถ้ำเขาคีรีบรรพต บ้านภูเขาทอง เหมืองทองแดง โบราณ ตั้งอยู่หมู่ที่ 7 บ้านภูเขาทอง ตำบลบ้านม่วง

แผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบล

1. ลักษณะของแผนพัฒนา

แผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลเป็นการแปลงยุทธศาสตร์การพัฒนาไปสู่การปฏิบัติ โดยมีหลักคิดที่ว่าภายใต้ยุทธศาสตร์การพัฒนามีโครงการ/กิจกรรมได้มากกว่าหนึ่งโครงการ/กิจกรรมที่จะต้องนำมาดำเนินการ เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่ต้องการในแต่ละยุทธศาสตร์การพัฒนา ซึ่งจะมีผลต่อวัตถุประสงค์ เป้าหมาย จุดมุ่งหมายการพัฒนาอย่างยั่งยืนและวิสัยทัศน์ในที่สุด

นอกจากนั้นแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลเป็นแผนที่มีความสัมพันธ์ใกล้ชิดกับงบประมาณรายจ่ายประจำปี กล่าวคือ องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นใช้การวางแผนพัฒนาเป็นเครื่องมือในการจัดทำงบประมาณรายจ่ายประจำปี โดยนำโครงการ/กิจกรรมจากแผนพัฒนาที่จะทำงบประมาณรายจ่ายประจำปีไปจัดทำงบประมาณ เพื่อให้กระบวนการจัดทำงบประมาณเป็นไปด้วยความเรียบร้อย รอบคอบ และผ่านกระบวนการมีส่วนร่วม

ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการจัดทำแผนพัฒนาขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2548 แผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบล หมายถึง แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่นที่สอดคล้องกับแผนพัฒนาอันมีลักษณะเป็นการกำหนดรายละเอียดแผนงาน โครงการพัฒนาที่จัดทำขึ้นสำหรับปีงบประมาณแต่ละปีซึ่งมีความต่อเนื่อง โดยมีการทบทวนเพื่อปรับปรุงเป็นประจำทุกปี เพื่อเป้าหมายสูงสุด คือ การเปลี่ยยุทธศาสตร์การพัฒนาไปสู่การปฏิบัติให้บรรลุวัตถุประสงค์และเป้าหมายสูงสุดในการพัฒนา คือ การแก้ปัญหาความเดือดร้อนให้สอดคล้องกับความต้องการเพื่อคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้นของประชาชนในท้องถิ่นนั้น ๆ

2. แนวทางการจัดทำแผนพัฒนา

เพื่อให้การบริหารงานขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นไปเพื่อประโยชน์ของประชาชนทั่วไป โดยให้มีแผนพัฒนาเป็นเครื่องมือ ดังนั้น เมื่อองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นได้รับกรอบยุทธศาสตร์การพัฒนารัฐบาลท้องถิ่นในเขตจังหวัดแล้ว ให้พิจารณาดำเนินการดังนี้

2.1. องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น จะต้องจัดทำแผนพัฒนา พ.ศ. 2551 ให้มีความสอดคล้องกับแผนพัฒนาขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัด และแผนพัฒนายุทธศาสตร์การพัฒนารัฐบาลท้องถิ่นที่ได้กำหนดยุทธศาสตร์และแนวทางในการพัฒนา ซึ่งแสดงวิสัยทัศน์ พันธกิจและจุดมุ่งหมายเพื่อการพัฒนาในอนาคต โดยสอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติและแผนพัฒนาจังหวัด

2.2 การจัดทำแผนพัฒนา พ.ศ. 2551 องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นอาจทบทวนจากแผนพัฒนาสามปี พ.ศ. 2550 - 2552 โดยนำโครงการที่กำหนดไว้ และจะดำเนินการในปี 2551 และ 2552 มาใช้หรืออาจพิจารณาทบทวนปรับปรุง โดยการกำหนด

รายละเอียดเป้าหมาย งบประมาณหรือจัดลำดับความสำคัญของโครงการใหม่ และเพิ่มเติมโครงการ

2.3 ให้ยึดปรัชญาและแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียง อันประกอบด้วย 3

ลักษณะ คือ ความพอประมาณ ความมีเหตุผล และการมีภูมิคุ้มกันที่ดีในตัว เป็นแนวทางในการดำเนินการเพื่อแก้ปัญหาในพื้นที่ โดยเฉพาะอย่างยิ่งการแก้ไขปัญหาค่าความยากจนของประชาชนให้ยึดหลักพอเพียงใน 3 ระดับ คือ ระดับบุคคล ครอบครัว ชุมชน องค์กร และระดับประเทศ โดยบูรณาการให้สอดคล้องกับนโยบายของรัฐบาลที่มีการปฏิบัติในพื้นที่ เช่น โครงการการวางแผนงาน โครงการพัฒนาศักยภาพ/ชุมชน การเสริมสร้างหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ ฯลฯ

2.4 ให้ความสำคัญกับการพัฒนาทุนทางสังคม ซึ่งสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติได้กำหนดให้เป็น “วาระแห่งชาติ” ที่สำคัญเรื่องหนึ่งเพื่อปูพื้นฐานคนไทยและสังคมไปสู่สังคมเศรษฐกิจฐานความรู้ (Knowledge-based-Society) ได้อย่างรู้เท่าทันท่ามกลางสถานการณ์การเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วในสังคมโลก และเกิดประโยชน์ต่อการพัฒนาประเทศให้พัฒนาประเทศให้เจริญเติบโตอย่างก้าวหน้า สมดุล และยั่งยืน นำไปสู่การพัฒนาคุณภาพชีวิตที่ดีของประชาชนโดยรวม ซึ่งมีองค์ประกอบด้วย 3 ทุน ได้แก่ ทุนมนุษย์ ทุนที่เป็นสถาบัน และทุนทางปัญญาและวัฒนธรรม

2.5 การดำเนินงานเมืองน่าอยู่ ชุมชนน่าอยู่ ซึ่งถือเป็นนโยบายเรื่องหนึ่งแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 9 (พ.ศ. 2545-2549) และจะมีการขับเคลื่อนต่อไปในแผนฯ ฉบับที่ 10 โดยมีเป้าหมายมุ่งส่งเสริมความเข้มแข็งของชุมชนและพัฒนาเมืองน่าอยู่ ด้วยกระบวนการมีส่วนร่วมทุกภาคส่วนในสังคมใน 5 มิติ คือ มิติเมืองปลอดภัย มิติเมืองสะอาด มิติคุณภาพชีวิต มิติเมืองธรรมาภิบาลและมิติเมืองวัฒนธรรม จึงขอให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นพิจารณาดำเนินการในเรื่องดังกล่าวด้วย

2.6 ให้นำข้อมูลความจำเป็นพื้นฐาน (จปฐ.) ข้อมูลพื้นฐานระดับหมู่บ้าน (กชช.2ค) และข้อมูลพื้นฐานในการพัฒนาจากหน่วยงานต่างๆ มาพิจารณาประกอบการจัดทำแผนพัฒนา

2.7 ให้ดำเนินการใช้ประโยชน์ในที่ดินประเภทต่างๆ อย่างเหมาะสม ในกรณีที่ดินองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีการจัดทำผังเมืองหรือผังตำบลแล้วให้ใช้ผังเมืองหรือผังตำบลเป็นข้อมูลในการจัดทำแผนพัฒนา

2.8 ให้คำนึงถึงหลักการบูรณาโครงการระหว่างองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นด้วยกันและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นกับหน่วยงานอื่นๆ กล่าวคือ โครงการที่มีวัตถุประสงค์ร่วมกันและสามารถจัดกิจกรรมสนับสนุนซึ่งกันและกันได้ หรือโครงการลักษณะหรือประเภทเดียวกันที่มีสถานที่ตั้งอยู่ในเขตติดต่อกัน หากสามารถจัดทำโครงการพร้อมกัน ซึ่งสามารถประสานรูปแบบหรืองบประมาณให้มีลักษณะสอดคล้องต่อเนื่องกันแล้ว ให้ทำการประสานและบูรณาการโครงการเพื่อลดความซ้ำซ้อนประหยัดงบประมาณและทำให้ประชาชนได้รับประโยชน์มากยิ่งขึ้น

2.9 แผนพัฒนามีลักษณะเป็นการกำหนดรายละเอียดของโครงการพัฒนาภายใต้ยุทธศาสตร์และแนวทางการพัฒนา ดังนั้น ในการจัดทำโครงการให้คำนึงถึงความเป็นไปได้ในการปฏิบัติ โดยคำนึงสถานะทางการคลังขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและความจำเป็นเร่งด่วนที่ต้องดำเนินการ ทั้งนี้เพื่อให้แผนพัฒนาเป็นกรอบในการจัดทำงบประมาณรายจ่ายประจำปีที่ใกล้เคียงความจริง และในการจัดทำโครงการให้มีการจัดลำดับความสำคัญ ความเร่งด่วนมากของโครงการดังกล่าว คือ โครงการที่มีผลกระทบต่อความเป็นอยู่ของประชาชนและมีความจำเป็นเร่งด่วนมากต้องนำไปปฏิบัติก่อน โดยอาจแยกประเภทของโครงการออกอย่างน้อยเป็น 3 ประเภท คือ

2.9.1 โครงการที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นดำเนินการเอง

2.9.2 โครงการที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอุดหนุนให้หน่วยงานอื่นดำเนินการเอง

2.9.3 โครงการที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นขอรับการสนับสนุนจากหน่วยงานอื่น รวมทั้งโครงการที่เกินศักยภาพขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

2.10 ให้ใช้หลักการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาโดย

2.10.1 ให้สนับสนุนให้มีการจัดทำแผนชุมชนให้เกิดขึ้นในทุกพื้นที่ โดยการให้คำแนะนำในการจัดทำ ให้ความช่วยเหลือทางวิชาการ สนับสนุนข้อมูลเพื่อการจัดทำแผนชุมชน สนับสนุนจัดเวทีประชาคมและพิจารณานำโครงการ/กิจกรรมที่ต้องดำเนินการร่วมกับชุมชนหรือโครงการ/กิจกรรมที่เกินขีดความสามารถของชุมชนมาบรรจุไว้ในแผนพัฒนา

2.10.2 ให้พิจารณานำโครงการ/กิจกรรมที่เป็นปัญหาความต้องการของประชาชนจากการจัดเวทีประชาคมท้องถิ่นมาบรรจุไว้ในแผนพัฒนา ทั้งนี้ เพื่อสร้างกระบวนการมีส่วนร่วมในพื้นที่บูรณาการการจัดทำแผนพัฒนา เพื่อเป็นจุดเชื่อมต่อ

ยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นกับปัญหาความต้องการของประชาชน ซึ่งจะนำไปสู่ความเห็นพ้องต้องกันและการทำงานร่วมกันของภาคีพัฒนาต่างๆ ในพื้นที่ เกิดผลสัมฤทธิ์ต่อภารกิจของรัฐ ความมีประสิทธิภาพ ความคุ้มค่าและตอบสนองต่อความต้องการประชาชน การมีส่วนร่วมของประชาชน ถือเป็นกระบวนการที่ต้องการและต้องมีประชาชนเข้าร่วมประชุมทุกครั้ง และมีการจัดทำบันทึกรายงานการประชุมเพื่อเป็นการตรวจสอบ ติดตามและประเมินผลการทำงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจากภาคประชาชน

2.11 ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นใช้รูปแบบเค้าโครงแผนพัฒนาสามปี (พ.ศ. 2550 - 2552) เป็นต้นไป โดยมีองค์ประกอบดังนี้

2.11.1 บทนำ

2.11.2 สภาพทั่วไปและข้อมูลพื้นฐานที่สำคัญขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

2.11.3 สรุปผลการพัฒนาท้องถิ่นในปีที่ผ่านมา

2.11.4 ยุทธศาสตร์และแนวทางการพัฒนาในช่วงสามปี

2.11.5 บัญชีโครงการพัฒนา

2.11.6 นำแผนพัฒนาไปปฏิบัติและกาติดตามประเมินผล

2.12 ให้ผู้บริหารท้องถิ่นพิจารณาอนุมัติ/ประกาศให้แผนพัฒนาให้แล้วเสร็จภายในเดือนมิถุนายน 2551

2.13 เมื่อผู้บริหารท้องถิ่นประกาศใช้แผนพัฒนาไปแล้ว ให้ผู้บริหารท้องถิ่นส่งแผนพัฒนาให้คณะกรรมการประสานแผนพัฒนาท้องถิ่นระดับอำเภอเพื่อดำเนินการต่อไป

3. วัตถุประสงค์ของการจัดทำแผนพัฒนา

3.1 เพื่อให้การบริหารจัดการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นไปเพื่อประโยชน์ของประชาชน โดยมีแผนพัฒนาเป็นเครื่องมือช่วยผลักดันและสนับสนุนให้การดำเนินงานประสบผลสำเร็จ

3.2 เพื่อแสดงความสัมพันธ์เชื่อมโยงและสอดคล้องกันระหว่างแผนพัฒนาการพัฒนาและการจัดทำงบประมาณประจำปี

3.3 เพื่อแสดงแนวทางและทิศทาง รวมทั้งเพื่อเป็นการประเมินผลการพัฒนาในช่วงเวลาว่างสามารถสนองต่อยุทธศาสตร์การพัฒนาย่างมีประสิทธิภาพตามเป้าหมายหรือไม่

3.4 เพื่อเป็นการจัดเตรียมแผนงาน โครงการพัฒนาต่างๆ ให้อยู่ในลักษณะที่พร้อมจะบรรจุในเอกสารงบประมาณประจำปี และสามารถนำไปสู่การปฏิบัติได้ทันทีที่ได้รับงบประมาณ

4. ประโยชน์ของการจัดทำแผนพัฒนา

4.1 การบรรจุจุดมุ่งหมายตามยุทธศาสตร์การพัฒนา พันธกิจ และวิสัยทัศน์ที่ได้กำหนดไว้ ซึ่งการบรรจุจุดมุ่งหมายมีความสำคัญอย่างยิ่งในกระบวนการวางแผน เพราะการวางแผนทุกครั้งย่อมต้องมีจุดมุ่งหมายปลายทางที่กำหนดไว้ ถ้าจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้มีความชัดเจนก็จะช่วยให้การปฏิบัติตามแผนมีทิศทางมุ่งตรงไปสู่จุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้ได้อย่างสะดวกและเกิดผลดี

4.2 เกิดความประหยัด การวางแผนที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการใช้สติปัญญาเพื่อคิดวิธีการให้องค์กรบรรลุถึงประสิทธิภาพ เป็นการใช้งานฝ่ายต่างๆ มีการประสานงานกันดี กิจกรรมที่ดำเนินมีความสอดคล้องต่อเนื่องกันก่อให้เกิดความเป็นระเบียบในงานต่างๆ ที่ทำ ซึ่งสิ่งเหล่านี้เป็นการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรต่างๆ อย่างคุ้มค่า นับว่าการจัดทำแผนพัฒนาเป็นอีกแนวทางหนึ่งที่จะก่อให้เกิดความประหยัด

4.3 ลดความไม่แน่นอน การจัดทำแผนพัฒนาเป็นการลดความไม่แน่นอนในอนาคตลง เนื่องจากการใช้จ่ายและการจัดเก็บรายได้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ขึ้นอยู่กับภาพการณ์ทางเศรษฐกิจและสังคมโดยรวม การวางแผนพัฒนาจึงช่วยให้เกิดความแน่นอนในการใช้งบประมาณ เนื่องจากผ่านการวิเคราะห์พื้นฐานข้อเท็จจริง

4.4 ผู้บริหารท้องถิ่นใช้เป็นเกณฑ์ในการควบคุม การดำเนินการขององค์การบริหารส่วนตำบลได้ เพราะการวางแผนและการควบคุมเป็นสิ่งที่แยกออกจากกันไม่ได้ ต้องดำเนินการคู่กันและพึ่งพาอาศัยซึ่งกันและกัน การควบคุมจะทำให้การใช้งบประมาณและการดำเนินโครงการสัมพันธ์กัน

4.5 ทำให้เกิดการประสานงานที่ดี การจัดทำแผน ช่วยสร้างเชื่อมั่นใจในเรื่องความเป็นเอกภาพ ที่จะบรรจุจุดมุ่งหมายขององค์การบริหารส่วนตำบลในอนาคต ทำให้กิจกรรมต่างๆ ที่วางไว้มุ่งไปสู่จุดมุ่งหมายเดียวกัน มีการประสานงานที่ดีในฝ่ายต่างๆ

ในองค์การบริหารส่วนตำบลและพื้นที่เขตองค์การบริหารส่วนตำบล รวมทั้ง เป็นการ หลีกเลี่ยงปัญหาความซ้ำซ้อนในการปฏิบัติงานของแต่ละฝ่าย

4.6 แผนพัฒนา เป็นเครื่องมือช่วยให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ได้ พิจารณาถึงความเชื่อมโยงระหว่างนวัตกรรมการดำเนินงานต่างๆ ที่อาจมีความเชื่อมโยง และส่งผลในเชิงสนับสนุนและเป็นอุปสรรคต่อกัน

4.7 เพื่อให้สามารถตัดสินใจกำหนดแนวทางการดำเนินงานและใช้ ทรัพยากรบริหารของท้องถิ่น ให้มีประสิทธิภาพและเกิดประโยชน์สูงสุด ช่วยให้ผู้บริหาร เข้าใจในการจัดสรรทรัพยากรด้านการบริหารที่มีอยู่อย่างจำกัดได้อย่างถูกต้อง

4.8 สามารถกำหนดทิศทางในการดำเนินการในอนาคต โดยมีจุดมุ่งหมาย ที่ชัดเจนและยั่งยืนในการพัฒนา

4.9 สามารถกำหนดทิศทางในการดำเนินการในอนาคต โดยมีจุดมุ่งหมาย ที่ชัดเจนและยั่งยืนในการพัฒนา

4.10 ทำให้การดำเนินการตามแผนพัฒนามีความต่อเนื่อง ไม่มีรูปแบบที่ ตายตัว สามารถยืดหยุ่นได้ มีเอกภาพสามารถนำไปปฏิบัติได้จริงและสามารถสร้างระบบ การติดตามประเมินผล

5. ยุทธศาสตร์และแนวทางการพัฒนาท้องถิ่นจังหวัดหนองคาย

จากการประชุมระดมความคิดของคณะกรรมการประสานแผนพัฒนา ท้องถิ่นระดับจังหวัดหนองคาย และมีผู้แทนจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเพื่อสรุป ภาพรวมสภาพปัญหาและความต้องการของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนท้องถิ่นใน จังหวัดหนองคาย รวมถึงการวิเคราะห์จุดอ่อน จุดแข็ง โอกาสและอุปสรรค นโยบายการ พัฒนาตามแผนเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ นโยบายการพัฒนาประเทศของรัฐบาล ที่ ประชุมได้กำหนดขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัดหนองคาย เพื่อให้องค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัดหนองคายใช้เป็นแนวทางการกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ ให้เกิดความสอดคล้องกันต่อไป ดังนั้นองค์การจัดทำแผนขององค์การบริหารส่วน ตำบลบ้านม่วง โดยใช้กรอบแนวคิดการพัฒนาจากแผนพัฒนา ดังต่อไปนี้

5.1 แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 10 (พ.ศ. 2550 – 2554) เป้าหมายในการพัฒนาประเทศในช่วงดังกล่าว มุ่งจะพัฒนาประเทศให้ไปสู่ “สังคมที่ มีความสุขอย่างยั่งยืน” โดยมุ่งเน้นให้ความสำคัญกับการสร้างความสมดุลของการพัฒนาให้

เกิดขึ้นทุกมิติ ทั้งทางค้ำเศรษฐกิจ สังคม และทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดยแนวคิดพื้นฐานยังคงยึดคนเป็นพื้นฐานของการพัฒนา และนำมา หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง มาใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาโดยอาศัยมิติหลักสามมิติ ได้แก่ ทุนเศรษฐกิจ ทุนสังคม และทุนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมและเน้นประเด็นหลักในการพัฒนาดังนี้

5.1.1 การดำเนินในทางสายกลาง ความพอดีในการใช้ชีวิต

5.1.2 ความสมดุลและยั่งยืน

5.1.3 ความพอประมาณอย่างมีเหตุผล

5.1.4 การมีภูมิคุ้มกันและเท่าทันโลก

5.1.5 การเสริมสร้างคุณภาพคน (ทรัพยากรมนุษย์)

5.2 ประเด็นยุทธศาสตร์ในการบริหารราชการแผ่นดินและนโยบายในการบริหารประเทศของรัฐบาล ประกอบด้วย

5.2.1 ยุทธศาสตร์จัดความยากจน

5.2.2 ความสมดุลและยั่งยืน

5.2.3 ความพอประมาณอย่างมีเหตุผล

5.2.4 ยุทธศาสตร์การบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติ

5.2.5 ยุทธศาสตร์การต่างประเทศและเศรษฐกิจระหว่างประเทศ

5.2.6 ยุทธศาสตร์การพัฒนากฎหมายและส่งเสริมการบริหารกิจการ

บ้านเมืองที่ดี

5.2.7 ยุทธศาสตร์การส่งเสริมประชาธิปไตยและกระบวนการ

ประชาสังคม

5.2.8 ยุทธศาสตร์การรักษาความมั่นคงของรัฐ

5.2.9 ยุทธศาสตร์รองรับการเปลี่ยนแปลงพลวัตโลก

ดังนั้น เพื่อให้เกิดความสอดคล้องกับนโยบายในการพัฒนาประเทศ

นโยบายการบริหารงานของรัฐ นโยบายของจังหวัดหนองคาย นโยบายของคณะผู้บริหาร และเป็นไปตามความต้องการของประชาชนในพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านม่วง จึงได้กำหนดยุทธศาสตร์และแนวทางในการพัฒนา

แผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านม่วง

บทบาทหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบล จากแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านม่วง ประจำปี 2551 ซึ่งเกี่ยวกับวิธีการและขั้นตอนการดำเนินงาน (องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านม่วง. 2551 : 2-12) โดยกำหนดประเด็นหลักของการพัฒนาที่สำคัญ 3 ประเด็น ดังนี้

1. ประเด็นปัญหา ได้มาจากการประชุมสัมมนาสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลและคณะกรรมการพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบล หัวหน้าส่วนราชการ แกนนำชุมชน สื่อมวลชน ตลอดจนการแจ้งปัญหาทางโทรศัพท์ การแจ้งเป็นหนังสือ และการเข้าพบผู้บริหาร โดยเรียงลำดับความสำคัญคือ ปัญหาดนและทางเท้า ปัญหาระบบระบายน้ำ ปัญหาไฟฟ้าสาธารณะ ปัญหาการว่างงาน ปัญหาความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน ปัญหาสุขภาพจิต ปัญหาชุมชนสุขภาพอนามัย

2. ประเด็นความต้องการ ได้มาจากการประชุมสัมมนาสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลคณะกรรมการพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบล หัวหน้าส่วนราชการ แกนนำชุมชน สื่อมวลชน และการแจ้งความสื่อต่าง ๆ โดยเรียงตามลำดับความสำคัญ คือ

2.1 ความต้องการถนนและท่อระบายน้ำ

2.2 ความต้องการไฟฟ้าสาธารณะ

2.3 ความต้องการถังรองรับขยะและการเก็บขยะเพิ่มขึ้น

2.4 ความต้องการการส่งเสริมอาชีพ

2.5 ความต้องการการมีส่วนร่วมในการพัฒนาท้องถิ่น

2.6 ความต้องการการจัดการศึกษาที่มีคุณภาพและบริการอย่างทั่วถึง

2.7 ความต้องการการจัด โครงการองค์การบริหารส่วนตำบลพบประชาชน

3. ประเด็นการพัฒนาจากนโยบายคณะผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบล นโยบายในการบริหารงานโดยยึดแนวนโยบายพื้นฐานตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2550 คือการปกครองในระบอบประชาธิปไตย ที่มุ่งเน้นการให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการบริหารงานตามหลักการบริหารจัดการบ้านเมืองที่ดี (Good Governance) ทั้งนี้โดยดำเนินการภายใต้การบริหารกิจการตามอำนาจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบล ที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 และที่

แก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ 5) พ.ศ. 2546 และพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542 ดังนี้

“มุ่งสร้างสรรค์ความเจริญให้ท้องถิ่น ประชาชนต้องได้รับการบริการที่ดี ทำงานด้วยความซื่อสัตย์สุจริต บุคลากรต้องทำงานด้วยจิตสำนึกที่ดี ส่งเสริมอาชีพและพัฒนารายได้ โดยเน้นให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการดูแลท้องถิ่น องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านม่วง ต้องก้าวไกลด้วยทุกคนร่วมใจดูแล”

นโยบายหลัก คือ ความมุ่งมั่นที่จะพัฒนาท้องถิ่น ให้มีความเจริญก้าวหน้าในทุก ๆ ด้าน ทั้งในด้านเศรษฐกิจ สังคม การเมืองการปกครอง การยกระดับคุณภาพของชีวิตให้ดีขึ้นตามนโยบายหลักของรัฐบาล คือ การสร้างรายได้ ลดรายจ่าย และขยายโอกาส ซึ่งมีแนวทางในการพัฒนา ดังนี้

ด้านการพัฒนาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ได้แก่ จัดให้มีระบบบำบัดน้ำเสียที่ได้มาตรฐาน เพื่อลดปัญหามลพิษจากการทิ้งน้ำเสีย พัฒนาระบบการกำจัดขยะมูลฝอยให้ได้มาตรฐานและเพียงพอกับปริมาณขยะที่เพิ่มขึ้น ลดปัญหาขยะล้นเต็มและฟุ้งกระจาย จัดหาอุปกรณ์เครื่องใช้ในการจัดเก็บและกำจัดขยะมูลฝอยให้ทันสมัยและเพียงพอ พัฒนาบุคลากรเจ้าหน้าที่ในการจัดเก็บและกำจัดขยะมูลฝอยให้มีคุณภาพและมีความรับผิดชอบมากขึ้น ส่งเสริมให้ประชาชนและองค์กรชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการขยะมูลฝอยมากขึ้น เพื่อลดปัญหาสิ่งแวดล้อมขององค์การบริหารส่วนตำบล รณรงค์เผยแพร่เพื่อสร้างจิตสำนึกให้กับประชาชนและองค์กรชุมชนได้ตระหนักถึงปัญหาสิ่งแวดล้อมพร้อมให้ความร่วมมือในการป้องกันติดตามเฝ้าระวังและแก้ไขปัญหาอย่างต่อเนื่อง

ด้านการพัฒนาเศรษฐกิจ ได้แก่ ส่งเสริมการประกอบอาชีพให้ประชาชน โดยฝึกอบรมอาชีพ การส่งเสริมการตั้งกองทุนหมู่บ้าน การตั้งกลุ่มออมทรัพย์ การส่งเสริมการท่องเที่ยวในท้องถิ่นซึ่งเป็นการส่งเสริมอาชีพและเพิ่มรายได้ให้แก่ประชาชนอีกทางหนึ่ง

ด้านการพัฒนาสังคม ได้แก่ พัฒนาการจัดการเรียนการสอนของโรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนตำบล โดยการพัฒนาบุคลากรเจ้าหน้าที่ให้มีคุณภาพ มีคุณธรรม การอนุรักษ์ส่งเสริมฟื้นฟูศิลปวัฒนธรรมขนบธรรมเนียมประเพณีท้องถิ่นให้คงอยู่สืบไป ส่งเสริมและพัฒนาการศึกษาและกิจกรรมของเด็กและเยาวชนอย่างต่อเนื่อง ส่งเสริมการสร้างเครือข่ายเยาวชนให้เข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาท้องถิ่น พัฒนาการให้บริการสาธารณสุขขององค์การบริหารส่วนตำบลให้มีคุณภาพและประสิทธิภาพ พัฒนาบุคลากร

ให้มีเครื่องมือเครื่องใช้ด้านสาธารณสุขให้มีคุณภาพและเพียงพอ จัดบริการและให้ความรู้ ความเข้าใจด้านสาธารณสุขแก่ชุมชนและสถาบันการศึกษาอย่างต่อเนื่อง พัฒนา สวนสาธารณะและแหล่งน้ำตามธรรมชาติให้เป็นสถาบันที่ออกกำลังกายและสถานที่พักผ่อน หย่อนใจของประชาชน ด้านการพัฒนาเมืองและการบริหาร ได้แก่ พัฒนาและปฏิรูปการ บริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลให้มีประสิทธิภาพ มุ่งผลสัมฤทธิ์ของการบริหาร งบประมาณ พัฒนาและปรับปรุงศักยภาพของบุคลากรและจัดให้มีอุปกรณ์เครื่องมือ เครื่องใช้และสถานที่ปฏิบัติงานที่ทันสมัยและเพียงพอ พัฒนาประสิทธิภาพของการ ประชาสัมพันธ์ให้เข้าถึงชุมชนและประชาชนอย่างแท้จริง พัฒนาระบบป้องกันและบรรเทา สาธารณภัยเพิ่มความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของประชาชนอย่างรวดเร็วและมี ประสิทธิภาพ พัฒนาการบริหารงานทะเบียนราษฎรให้สะดวก รวดเร็ว ถูกต้องและมี ประสิทธิภาพ เพิ่มประสิทธิภาพการจัดเก็บรายได้มุ่งความเสมอภาคทั่วถึงและเป็นธรรม ส่งเสริมให้มีการลดการใช้พลังงานที่ฟุ่มเฟือยทุกประเภทโดยใช้มาตรการประหยัด ส่งเสริม การจัดตั้งชุมชนเครือข่ายชุมชนหรือกลุ่มต่าง ๆ เพื่อให้ประชาชนได้มีโอกาสเข้ามามีส่วน ร่วมในการพัฒนาท้องถิ่นของตนเอง ส่งเสริมและสนับสนุนการดำเนินงาน การพัฒนา ตลอดจนการแก้ไขปัญหาของชุมชนอย่างต่อเนื่อง ส่งเสริมและสนับสนุนการสร้าง ความ เข้มแข็งตลอดจนการเพิ่มรายได้ของชุมชน

การพัฒนาคุณภาพชีวิตเน้นให้ประชาชนได้รับการบริการพื้นฐานอย่าง ทั่วถึงและเพียงพอ โดยกำหนดสวัสดิการแก่ผู้สูงอายุ ผู้พิการ เยาวชน ผู้ป่วยโรคเอดส์และ ผู้ด้อยโอกาสทางสังคมอย่างเสมอภาคภายใต้ นโยบายการเพิ่มความเข้มแข็งและพัฒนา ศักยภาพของชุมชน

การจัดการและปรับปรุงคุณภาพสิ่งแวดล้อมให้เกิดความสะอาดเรียบร้อยอยู่ เสมอ โดยเน้นการมีส่วนร่วมของประชาชนในทุกกิจกรรม

การอนุรักษ์วัฒนธรรมประเพณี และภูมิปัญญาท้องถิ่นให้ดำรงอยู่สืบไป โดยมุ่งเน้นการอนุรักษ์และส่งเสริมให้ประชาชน เยาวชน เกิดจิตสำนึกในความภาคภูมิใจ ในเอกลักษณ์ของชุมชน ประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านม่วง นับถือศาสนา พุทธเป็นส่วนใหญ่ ประเพณีสำคัญในท้องถิ่น ได้แก่ ประเพณีบุญบวชนาค บุญบั้งไฟ บุญ กฐิน งานประเพณีลอยกระทง ประเพณีวันขึ้นปีใหม่ ประเพณีวันกัตถุญญและวันสงกรานต์ เพื่ออนุรักษ์วัฒนธรรมและประเพณีของท้องถิ่น มีการรณรงค์ผู้สูงอายุการประกวดขบวนแห่ เป็นประจำทุกปี

1. วิสัยทัศน์การพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านม่วง

“ ส่งเสริมเศรษฐกิจชุมชน ผู้คนมีงานทำ อุดมภักศาศนา พัฒนาแหล่งท่องเที่ยว เชื้อวชาตยการกัฬา ลคปัญหยาเสพคคค ไร่้มลพคยลลิ่งแวกลลลอม เพียบพร้อมสาธารณูปโภค และโครงสร้างพื้นฐาน ผสมผสานเศรษฐกิจพอเพียง”

2. พันธกิจ

2.1 ส่งเสริม ปรับปรุง และพัฒนา ระบบสาธารณูปโภคให้ได้มาตรฐาน และเพียงพอต่อความต้องการ

2.2 แก้ไขปัญหาความยากจน ส่งเสริมอาชีพให้มั่นคง

2.3 ส่งเสริม ปรับปรุง และพัฒนาระบบการศึกษา การสาธารณสุข ตลอดจนส่งเสริมการอนุรักษ์และพัฒนาศิลปวัฒนธรรมอันดีงาม และภูมิปัญญาท้องถิ่น

2.4 อนุรักษ์และฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

2.5 ส่งเสริม ปรับปรุง ระบบการบริหารจัดการลดจนความมั่นคง และปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของประชาชน

2.6 พัฒนาและสนับสนุนการมีส่วนร่วมการเสริมสร้างศักยภาพความเข้มแข็งของชุมชนในการพัฒนาท้องถิ่นที่ยั่งยืน

3. ยุทธศาสตร์และแนวทางในการพัฒนา

ยุทธศาสตร์ที่ 1 ด้านการพัฒนาสิ่งแวดล้อมและการจัดการทรัพยากรธรรมชาติ ประกอบด้วยแนวทางในการพัฒนาดังนี้

1. การเพิ่มประสิทธิภาพในการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

2. การจัดการสิ่งแวดล้อมในด้านขยะมูลฝอย สิ่งปฏิกูล และน้ำเสีย

3. การอนุรักษ์ ฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม ดิน น้ำ ป่าไม้

4. การสร้างและพัฒนาเครือข่ายอาสาสมัครพิทักษ์สิ่งแวดล้อมโดย

กระบวนการมีส่วนร่วมของชุมชน

6. การสร้างความตระหนักในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมให้กับชุมชนและประชาชนในท้องถิ่นและการใช้ประโยชน์อย่างเหมาะสมและยั่งยืน

ยุทธศาสตร์ที่ 2 ด้านการพัฒนาด้านเศรษฐกิจและรายได้ ประกอบด้วย
แนวทางในการปฏิบัติดังนี้

1. การส่งเสริมและพัฒนาผลิตภัณฑ์ชุมชนและผลิตภัณฑ์หนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ (OTOP) ให้ครบทุกวงจรเป็นห่วงโซ่อุปทาน ตั้งแต่การผลิต การบรรจุภัณฑ์ การกระจายสินค้าและการตลาด
2. การส่งเสริมและพัฒนาวิสาหกิจชุมชนให้เข้มแข็ง
3. การส่งเสริมการค้าและการลงทุน
4. การพัฒนาขีดความสามารถการแข่งขันสินค้าการเกษตร
5. การปรับโครงสร้างการผลิตด้านการเกษตร
6. การส่งเสริมและพัฒนาเพิ่มขีดความสามารถการแข่งขันภาคอุตสาหกรรม

ยุทธศาสตร์ที่ 3 ด้านการพัฒนาสังคม ประกอบด้วยแนวทางในการพัฒนา
ดังนี้

1. การส่งเสริมสนับสนุน การจัดการศึกษาที่มีคุณภาพในทุกระดับ ทั้งในและนอกระบบครอบคลุมทุกช่วงวัย โดยการพัฒนาให้มีความรู้คู่คุณธรรม คู่สังคมแห่งการเรียนรู้
2. การสร้างสภาพแวดล้อมแหล่งเรียนรู้ที่สอดคล้องกับลักษณะเฉพาะของแต่ละท้องถิ่น
3. การสร้างแหล่งบริการองค์ความรู้ที่สอดคล้องกับลักษณะเฉพาะของแต่ละท้องถิ่น
4. การจัดกิจกรรมเสริมสร้างเด็กเพื่อให้เกิดกระบวนการเรียนรู้และให้ความสำคัญแก่การสร้างสภาพแวดล้อมที่เหมาะสม
5. การสร้างโอกาสและกระบวนการเรียนรู้ตลอดชีวิตที่สอดคล้องกับวิถีชีวิตในท้องถิ่น โดยการพัฒนาให้มีความรู้คู่คุณธรรมด้วยระบบและวิธีการที่หลากหลายครบทุกช่วงวัยอย่างต่อเนื่อง
6. การส่งเสริมและพัฒนาคนให้มีการพัฒนาการที่เหมาะสมตามช่วงวัย ทั้งด้านสติปัญญา อารมณ์ จิตใจ ตั้งแต่แรกเกิดจนถึงวัยสูงอายุ
7. การสงเคราะห์ ช่วยเหลือและพัฒนาคุณภาพชีวิตเด็ก สตรี คนชราและผู้ด้อยโอกาส

8. การเสริมสร้างความแข็งแกร่งแก่ประชาชนทั้งสุขภาพกาย สุขภาพใจ ควบคู่ไปกับการพัฒนาทางด้านสาธารณสุขให้มีคุณภาพและบริการอย่างทั่วถึง

9. การพัฒนาทุนวัฒนธรรมและภูมิปัญญาท้องถิ่น ประกอบด้วย

9.1 การอนุรักษ์ ฟื้นฟู บูรณะและพัฒนาแหล่งวัฒนธรรม โดยใช้ ภูมิปัญญาท้องถิ่นเป็นหลักและนำเทคโนโลยีทันสมัยมาปรับใช้ในการรักษาศิลปวัฒนธรรม ดั้งเดิม

9.2 การอนุรักษ์ ฟื้นฟู และสืบสานศิลปวัฒนธรรม จารีต ประเพณีที่สืงามและพัฒนาภูมิปัญญาท้องถิ่นให้เกิดประโยชน์ต่อการพัฒนาเศรษฐกิจและ สังคม

10. การส่งเสริมการกีฬาเพื่อสร้าง โอกาสให้เยาวชนพัฒนาทักษะด้านกีฬา ส่งความเป็นเลิศ สร้างนิสัยการรักการเล่นกีฬาและการใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์

11. การส่งเสริมความเข้มแข็งให้บ้าน วัด โรงเรียน และชุมชนให้เป็น สถาบันทางสังคมที่มีบทบาทหลักในการพัฒนาท้องถิ่นเพื่อเพิ่มทุนทางสังคมในชุมชน

ยุทธศาสตร์ที่ 4 ด้านการพัฒนาเมืองและการบริหาร ประกอบด้วยแนวทางใน การพัฒนาดังนี้

1. การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน ระบบสาธารณูปโภคและระบบ สาธารณูปการให้ได้มาตรฐานครอบคลุมและทั่วถึงอย่างมีประสิทธิภาพ

2. การปรับโครงสร้างพื้นฐานและเพิ่มสมรรถนะระบบการให้บริการ ขนส่งมวลชนและการวิศวกรรมจราจร

3. การจัดทำผังเมืองและการใช้ประโยชน์ที่ดิน

4. การป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด

5. การพัฒนาเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพระบบป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย

ในท้องถิ่น

6. การพัฒนาสภาพแวดล้อมเมืองและระบบรักษาความสงบเรียบร้อยใน ท้องถิ่นและความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของประชาชนในท้องถิ่น โดยชุมชนมีส่วนร่วม

7. การพัฒนาขีดความสามารถในการปฏิบัติงานของบุคลากรให้เกิด กระบวนการเรียนรู้และพัฒนาอย่างต่อเนื่อง ได้แก่ การพัฒนาบุคลากร ภูมิปัญญาการจัดการ

องค์ความรู้ องค์กรแห่งการเรียนรู้ การเรียนรู้ผ่านระบบอิเล็กทรอนิกส์ การปรับเปลี่ยน กระบวนทัศน์ ค่านิยมและวัฒนธรรมในการทำงาน

8. การพัฒนาระบบข้อมูลสารสนเทศและนวัตกรรมในการทำงานโดยใช้ เทคโนโลยีที่ทันสมัย

9. การพัฒนาระบบการติดตาม ประเมินผลการพัฒนาขององค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่น

10. การพัฒนาระบบบริหารจัดการ การเงิน การคลัง และงบประมาณ

10.1 พัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศด้านการเงินการคลังและ งบประมาณ

10.2 พัฒนาและปรับปรุงประสิทธิภาพการบริหารจัดการของ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อเพิ่มสมรรถนะในการบริหารจัดการของท้องถิ่นให้คล่องตัว ยิ่งขึ้น เพื่อรองรับการถ่ายโอนภารกิจด้านต่างๆ

11. การพัฒนาเพิ่มประสิทธิภาพระบบการให้บริการที่ทันสมัยอย่างครบ วงจร

12. การสร้างเสริมการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี (Good Governance)

13. การส่งเสริมประชาธิปไตยและการมีส่วนร่วมของประชาชน

13.1 การสร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับประชาธิปไตยและการมี ส่วนร่วมของประชาชนและพัฒนากลไกการรับฟังความคิดเห็นของประชาชน

13.2 การพัฒนาระบบตรวจสอบและการมีส่วนร่วมของประชาชน และภาคประชาสังคม

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

สถาบันดำรงราชานุภาพ (2539 : 69-84) ได้ศึกษาปัญหาการบริหารงานของ องค์กรบริหารส่วนตำบล พบว่าปัญหาการบริหารงานขององค์กรบริหารส่วนตำบลได้แก่ การที่สมาชิกสภาตำบลยังไม่เข้าใจในบทบาทหน้าที่ของตนเอง เจ้าหน้าที่องค์กรบริหาร ส่วนตำบลและเจ้าหน้าที่ช่วยปฏิบัติงานยังขาดความแม่นยำ ในระเบียบเกี่ยวกับการเงินการ คลัง องค์กรบริหารส่วนตำบลไม่ให้ความสำคัญกับแผนพัฒนาตำบล การจัดสรร งบประมาณไม่ครอบคลุมภารกิจทุกด้าน การประสานงานระหว่างองค์กรบริหารส่วนตำบล

ที่มีพื้นที่ติดต่อกันในการจัดทำโครงการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานให้สอดคล้องกันในด้าน การจัดซื้อจัดจ้าง ยังไม่ถูกต้องตามระเบียบ กฎหมายเนื่องจากขาดความรู้ความเข้าใจและ เจตนาของผู้ปฏิบัติ และมีการอาศัยช่องว่างของกฎหมาย เข้าไปมีส่วนได้เสียกับองค์การ บริหารส่วนตำบล และในเรื่องการกำกับดูแลของอำเภอและจังหวัด พบว่าเจ้าหน้าที่ที่มี ข้อจำกัดเรื่องอัตรากำลังและอำเภอยังสับสนในบทบาทการกำกับดูแลองค์การบริหารส่วน ตำบล

จรัส สุวรรณมาลา (2541 : บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง ศักยภาพ ทางการคลังขององค์การบริหารส่วนตำบล โดยทำการศึกษาองค์การบริหารส่วนตำบล 4 แห่ง ได้แก่ องค์การบริหารส่วนตำบลบางพลีใหญ่ องค์การบริหารส่วนตำบลเทพารักษ์ จังหวัดสมุทรปราการ องค์การบริหารส่วนตำบลธนู จังหวัดพระนครศรีอยุธยา องค์การ บริหารส่วนตำบลท่าเยี่ยม จังหวัดพิจิตร พบว่า องค์การบริหารส่วนตำบลที่ศึกษาขาด ประสิทธิภาพด้านการจัดงบประมาณ การบริหารรายได้ การบริหารรายจ่าย อยู่ในระดับ น้อย

ศิริพงษ์ มุขศรี (2541 : บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาวิจัย การดำเนินงานของ องค์การบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบล จังหวัดสกลนคร พบว่า จังหวัด สกลนคร ได้เริ่มจัดตั้งและดำเนินการตามพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหาร ส่วนตำบล พ.ศ. 2537 ตามประกาศกระทรวงมหาดไทย ลงวันที่ 19 มกราคม 2539 และได้จ้างงานออกเป็น 6 ด้าน ได้แก่ ด้านการบริหารสำนักงาน การวางแผนพัฒนา การประชุมองค์การ การจัดทำข้อบังคับตำบล การบริหารงานบุคคล และด้านการบริหาร งบประมาณพบว่า การดำเนินงานอยู่ในระดับปานกลาง

เครือธรงค์ พงษ์รัตน์ (2541 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาประสิทธิภาพในการ ปฏิบัติงานขององค์การบริหารส่วนตำบลความคิดเห็นของสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบล: ศึกษาเฉพาะกรณีของอำเภอดอนเจดีย์ จังหวัดสุพรรณบุรี พบว่า

1. ประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานขององค์การบริหารส่วนตำบล ตามความ คิดเห็นของสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตดอนเจดีย์ จังหวัดสุพรรณบุรี พบว่า ส่วนใหญ่อยู่ในระดับปานกลาง เมื่อทดสอบความแตกต่างด้าน อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ ความพึงพอใจ ในการปฏิบัติงานและความรู้ความเข้าใจในการปฏิบัติของ สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลพบว่า ไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05 ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

2. จากตัวแปรทั้งหมดที่ศึกษา พบว่า มี 2 ตัวแปรที่มีผลกระทบต่อความ คิดเห็นเกี่ยวกับประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานขององค์การบริหารส่วนตำบลคือ ประสิทธิภาพ ในการดำรงตำแหน่ง และการอบรมเรื่องการปฏิบัติงานในขณะดำรงตำแหน่ง

ประพันธ์ วรรณเบวร (2543 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่องการมีส่วนร่วมของ สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลในการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบล: กรณีศึกษาจังหวัดนครราชสีมาพบว่า

1. คุณลักษณะส่วนบุคคลของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล ส่วน ใหญ่เป็นเพศชาย มีอายุระหว่าง 51 – 60 ปี มีการศึกษาระดับประถมศึกษาส่วนใหญ่ ประกอบอาชีพด้านการเกษตรมีรายได้ต่อปีอยู่ระหว่าง 20,001 – 40,000 บาท เป็นสมาชิก โดยการเลือกตั้งมากกว่าสมาชิกโดยตำแหน่ง และส่วนใหญ่มีประสบการณ์ในงานพัฒนา ก่อน เป็นสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลในระดับมาก

2. ปัจจุบันสังคมของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล พบว่า ส่วนใหญ่ คิดตามข่าวสารทางการเมือง มีความเข้าใจเกี่ยวกับการปกครองรูปแบบขององค์การบริหาร ส่วนตำบลมีอุดมการณ์ประชาธิปไตยในระดับมาก มีความรู้ความเข้าใจอำนาจหน้าที่ ตามคาดหวังในผลประโยชน์ในระดับปานกลาง และส่วนใหญ่มีวัฒนธรรมการเมือง แบบส่วนร่วม

3. ระดับการมีส่วนร่วมของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลพบว่า สมาชิกสภาที่อยู่ฝ่ายสภาและฝ่ายบริหาร มีส่วนร่วมในการดำเนินงานในระดับมาก

4. ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมพบว่าปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กัน การมีส่วนร่วมของสมาชิกสภาฝ่ายสภา ได้แก่ อายุ ประสิทธิภาพในการพัฒนาการติดตาม ข่าวสารของการเมืองความคาดหวังในผลประโยชน์และอุดมการณ์ประชาธิปไตย ส่วน ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมของสมาชิกสภาฝ่ายบริหารได้แก่ประสิทธิภาพใน งานพัฒนาและความคาดหวังในผลประโยชน์

5. ปัจจัยและอุปสรรคที่เกี่ยวกับการมีส่วนร่วม พบว่า สมาชิกสภาองค์การ บริหารส่วนตำบลส่วนใหญ่ขาดความรู้ความเข้าใจในอำนาจหน้าที่ สมาชิกจึงต้องการให้มีการจัดอบรมให้ความรู้เกี่ยวกับการปฏิบัติหน้าที่บ้าง

สุกัญญา บุตรอำคา (2544 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่องพฤติกรรมกรรมการบริหาร งานงบประมาณขององค์การบริหารส่วนตำบล ศึกษาเฉพาะจังหวัดฉะเชิงเทรา พบว่า

1. ผู้บริหาร ประธานสภา และพนักงานส่วนตำบลมีความรู้ความเข้าใจใน

การบริหารงบประมาณขององค์การบริหารส่วนตำบลอยู่ในระดับมาก

2. พฤติกรรมการบริหารงบประมาณขององค์การบริหารส่วนตำบลในเรื่องการใช้จ่ายเงินงบประมาณ โดยการจ่ายเงินมีความสอดคล้องกับแผนพัฒนาตำบลประจำปี แต่แตกต่างในเรื่องประเภท โครงการที่ทำการพัฒนาโดยองค์การบริหารส่วนตำบลมีการพัฒนาเกือบครอบคลุมทุกด้านบรรลุเป้าหมายตามวัตถุประสงค์ ประชาชนมีความพึงพอใจ

3. ความต้องการสนับสนุนในการบริหารเงินงบประมาณขององค์การบริหารส่วนตำบลขอรับและต้องการใช้ข้าราชการส่วนภูมิภาคเป็นที่เล็งในการบริหารขององค์การบริหารส่วนตำบลเพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลให้มีประสิทธิภาพเพิ่มขึ้น

สัมฤทธิ์ สุขสงค์ (2545 : บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ประสิทธิภาพการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบล : ศึกษากรณีองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตจังหวัดกาฬสินธุ์ ผลการศึกษาพบว่า

1. ประสิทธิภาพการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดกาฬสินธุ์ มีประสิทธิผลการบริหารอยู่ในระดับต่ำ เมื่อจำแนกเป็นรายด้านพบว่า มีระดับประสิทธิภาพปานกลางรวม 4 ด้าน ได้แก่ ด้านการป้องกันและระงับโรคติดต่อ ด้านการส่งเสริมการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ด้านการจัดให้มีและบำรุงรักษาทางน้ำและทางบก และด้านการส่งเสริมการพัฒนาสตรีเด็ก เยาวชนและผู้สูงอายุ มีระดับประสิทธิผลน้อย รวม 6 ด้าน ได้แก่ ด้านบำรุงรักษา ด้านส่งเสริมการประกอบอาชีพของราษฎร ด้านการจัดให้มีน้ำเพื่ออุปโภค บริโภค ด้านการคุ้มครองและบำรุงรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ด้านการจัดให้มีและรักษาทางระบายน้ำ ด้านรักษาความสะอาดของถนนทางเดิน ที่สาธารณะและกำจัดขยะมูลฝอย และด้านการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย

2. ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิผลการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 1.05 เรื่องตามลำดับค่าสัมพันธได้แก่ การกำกับดูแล ตรวจสอบความสามารถด้านการบริหารงานคลัง การทุจริตคอร์รัปชัน การประสานงาน พฤติกรรมผู้นำและการมีส่วนร่วมของประชาชน เมื่อพิจารณาจากทิศทางสัมพันธพบว่า การทุจริตคอร์รัปชันมีความสัมพันธ์เชิงลบต่อประสิทธิผลการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบล ส่วนปัจจัยอื่นๆ มีความสัมพันธ์ในเชิงบวก โดยปัจจัยทั้งหมดดังกล่าวสามารถ

อธิบายการผันแปรของประสิทธิผลการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลได้ร้อยละ 87.2

3. ปัญหาการบริหารขององค์การบริหารส่วนตำบล มีปัญหาโดยภาพรวมอยู่ในระดับน้อย เมื่อจำแนกเป็นรายด้านพบว่า ปัญหาระดับปานกลาง 2 ด้าน ได้แก่ ด้านบุคลากร และด้านการตรวจสอบ มีปัญหาระดับน้อย 1 ด้าน คือ ด้านระบบการตรวจสอบ

อำพล ลมปลิว (2545 : บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ความสามารถของกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบลในการบริหารงานพัฒนาชุมชน ศึกษาเฉพาะกรณีจังหวัดเลย ผลการวิจัยพบว่า กรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบลมีระดับความสามารถในการบริหารงานพัฒนาชุมชนทั้ง 3 งาน แยกเป็นรายได้ออยู่ในระดับปานกลาง ความสามารถในการบริหารพัฒนาชุมชนทั้ง 3 งาน โดยรวมอยู่ในระดับมาก

วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรต่าง ๆ คือ ระดับความสามารถในการบริการงานพัฒนาชุมชน พบว่าปัจจุบันด้านประสิทธิภาพในงานพัฒนาชุมชน การได้รับการสนับสนุนจากเจ้าหน้าที่พัฒนาชุมชน และความรู้และความเข้าใจในการพัฒนาชุมชน มีความสัมพันธ์กับระดับความสามารถของคณะกรรมการบริหารส่วนตำบล ในการบริหารชุมชนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติระดับ .05 ส่วน ปัจจัยด้านการศึกษา ประสิทธิภาพในการทำงานและการได้รับเตรียมการในการถ่ายโอนงานไม่มีความสัมพันธ์ แนวทางในการพัฒนาความสามารถของกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบล พบว่า ได้แก่ การฝึกอบรม การสัมมนา การศึกษาดูงาน การสนับสนุนจากเจ้าหน้าที่ การสนับสนุนงบประมาณและบุคลากรเพิ่มเติม การกำหนดหลักสูตรการให้การศึกษาเป็นการเฉพาะ ผลการศึกษาสะท้อนให้เห็นว่าควรส่งเสริมให้กรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบล ได้มีความรู้ความเข้าใจ มีประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานพัฒนาชุมชน โดยเจ้าหน้าที่ โดย เจ้าหน้าที่พัฒนาชุมชนให้การสนับสนุนและส่งเสริม

พระมหาจันทิม มะเต๋อ (2546 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่องประสิทธิภาพในการบริหารงานองค์การบริหารส่วนตำบล : ศึกษาเฉพาะกรณีอำเภอค้อวัง จังหวัดยโสธร พบว่า ปัญหาอุปสรรคในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลโดยรวม พบว่า พนักงาน/ลูกจ้าง/สมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลขาดความรู้ความสามารถและประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานขาดความเข้าใจ กฏระเบียบ ข้อบังคับ มีวุฒิการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรี

มีความขัดแย้งระหว่างผู้บริหารที่ไม่มีความโปร่งใส มุ่งเข้าไปเพื่อที่จะแสดงหาผลประโยชน์มากกว่าการที่จะพัฒนาท้องถิ่นของตนเองให้เจริญอย่างแท้จริง และประชาชนในพื้นที่ยังขาดความรู้ความเข้าใจที่เกี่ยวข้องกับรูปแบบ โครงสร้างอำนาจหน้าที่ที่มีส่วนร่วมในการปกครองท้องถิ่นอย่างจำกัด ทั้งทางด้านการติดตามและตรวจสอบ

คุณาวุฒิ ไชยคำภา (2547 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาด้านการดำเนินงานตามบทบาทขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตพื้นที่อำเภอเมืองมหาสารคาม จังหวัดมหาสารคาม พบว่าโดยรวมอยู่ในระดับมาก และมีผลการดำเนินงานในระดับสูง จำนวน 3 ด้าน เรียงจากค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ ด้านการบำรุงรักษาศิลปะ จารีต ประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่นและวัฒนธรรมอันดีของท้องถิ่น ด้านการจัดให้มีและบำรุงรักษาทางบกและด้านส่งเสริมการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม นอกจากนี้ยังมีผลการดำเนินงานอยู่ในระดับปานกลาง จำนวน 5 ด้าน คือ ด้านการรักษาความสะอาดของถนน ทางเดิน ที่สาธารณะ และการกำจัดขยะมูลฝอย ด้านการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ด้านส่งเสริมพัฒนาสตรี เด็ก เยาวชน และผู้สูงอายุ ด้านการป้องกันและระวังโรคติดต่อ และด้านการคุ้มครองและบำรุงรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม บุคลากรผู้ปฏิบัติงานในองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตพื้นที่อำเภอเมืองมหาสารคาม จังหวัดมหาสารคาม ที่สถานภาพในการดำรงตำแหน่งคณะผู้บริหารและพนักงานส่วนตำบล มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการดำเนินงานตามบทบาทขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตพื้นที่อำเภอเมืองมหาสารคาม จังหวัดมหาสารคาม โดยรวมไม่แตกต่างกัน

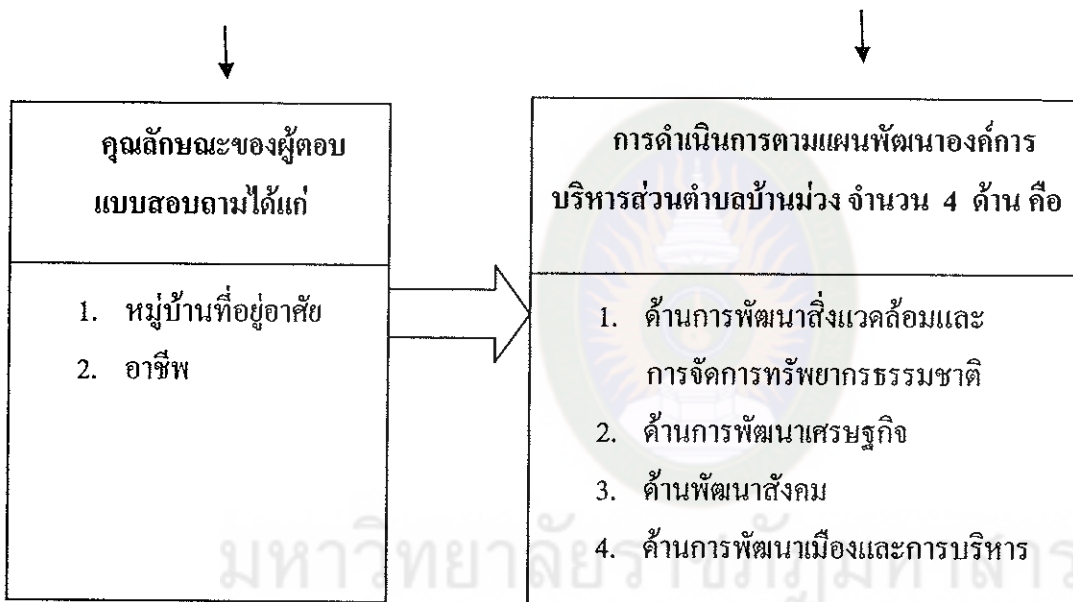
จากการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้อง สรุปได้ว่า การดำเนินงานตามบทบาทขององค์การบริหารส่วนตำบลอยู่ในระดับปานกลาง องค์การบริหารส่วนตำบลถือเป็นองค์กรที่มีบทบาทสำคัญในการพัฒนาตำบลค่อนข้างมาก และเป็นพื้นที่ส่วนใหญ่ของประเทศที่มีองค์การบริหารส่วนตำบลเป็นผู้ดำเนินการบริหารจัดการหรือพัฒนา และประชาชนมีหน้าที่ร่วมมือและติดตามผลการดำเนินงานตามแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลอย่างใกล้ชิด ดังนั้น ความคิดเห็นของประชาชนจึงเป็นส่วนสำคัญที่จะเป็นแนวทางในการปรับปรุงการดำเนินงานตามแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลให้สอดคล้องกับความต้องการของประชาชนได้อย่างสูงสุดและมีประสิทธิภาพ

กรอบแนวคิดในการวิจัย

จากการศึกษาแนวคิดและทฤษฎี ตลอดจนงานวิจัยที่เกี่ยวข้องในการศึกษาวิจัยการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านม่วง อำเภอสังขม จังหวัดหนองคาย ผู้วิจัยได้สรุปกรอบแนวคิดในการวิจัย ดังนี้ (แผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านม่วง. 2551 : 2-12)

ตัวแปรอิสระ (Independent Variables)

ตัวแปรตาม (Dependent Variables)

แผนภูมิที่ 1 กรอบแนวคิดการดำเนินงานตามแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านม่วง อำเภอสังขม จังหวัดหนองคาย